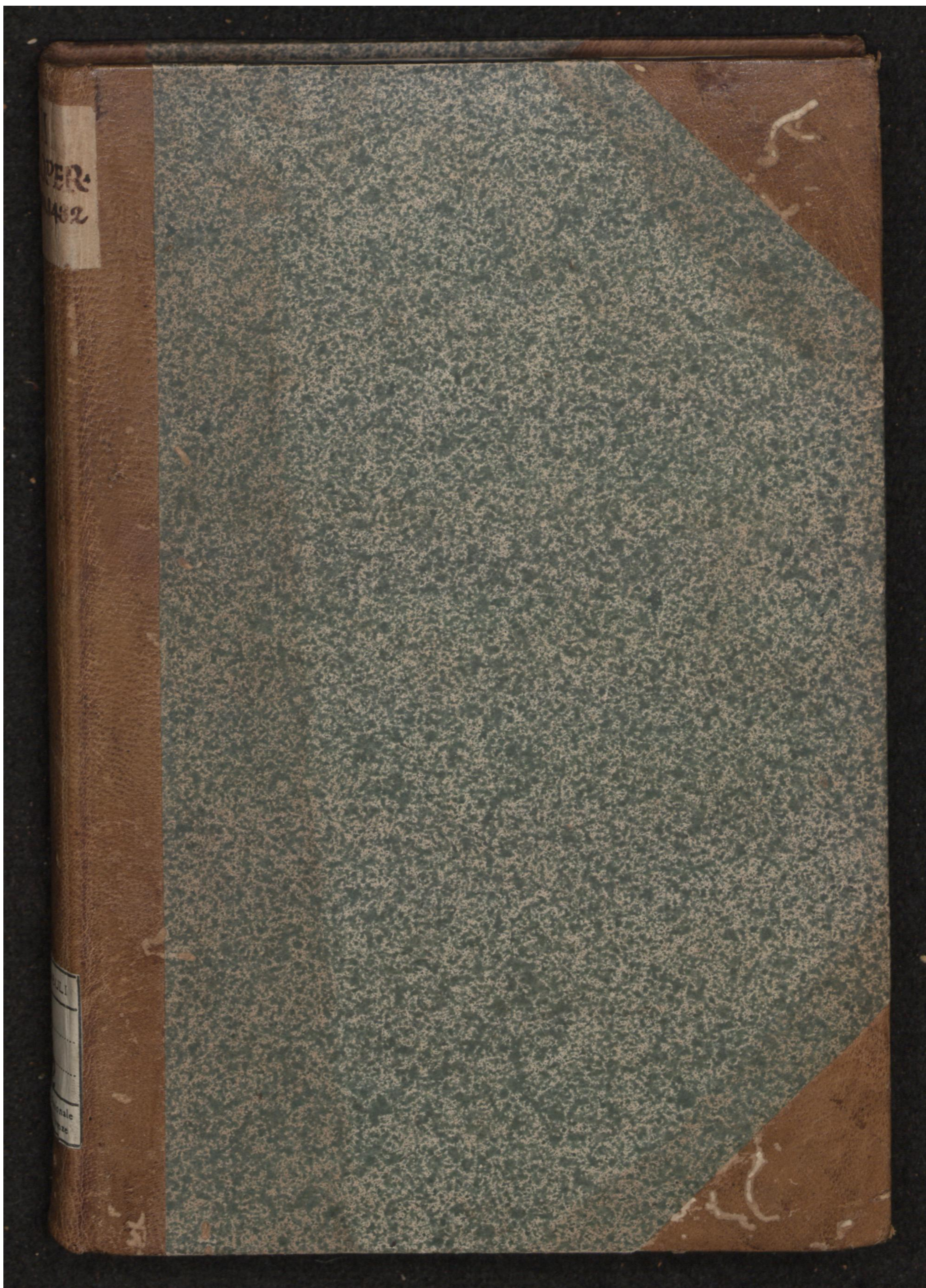
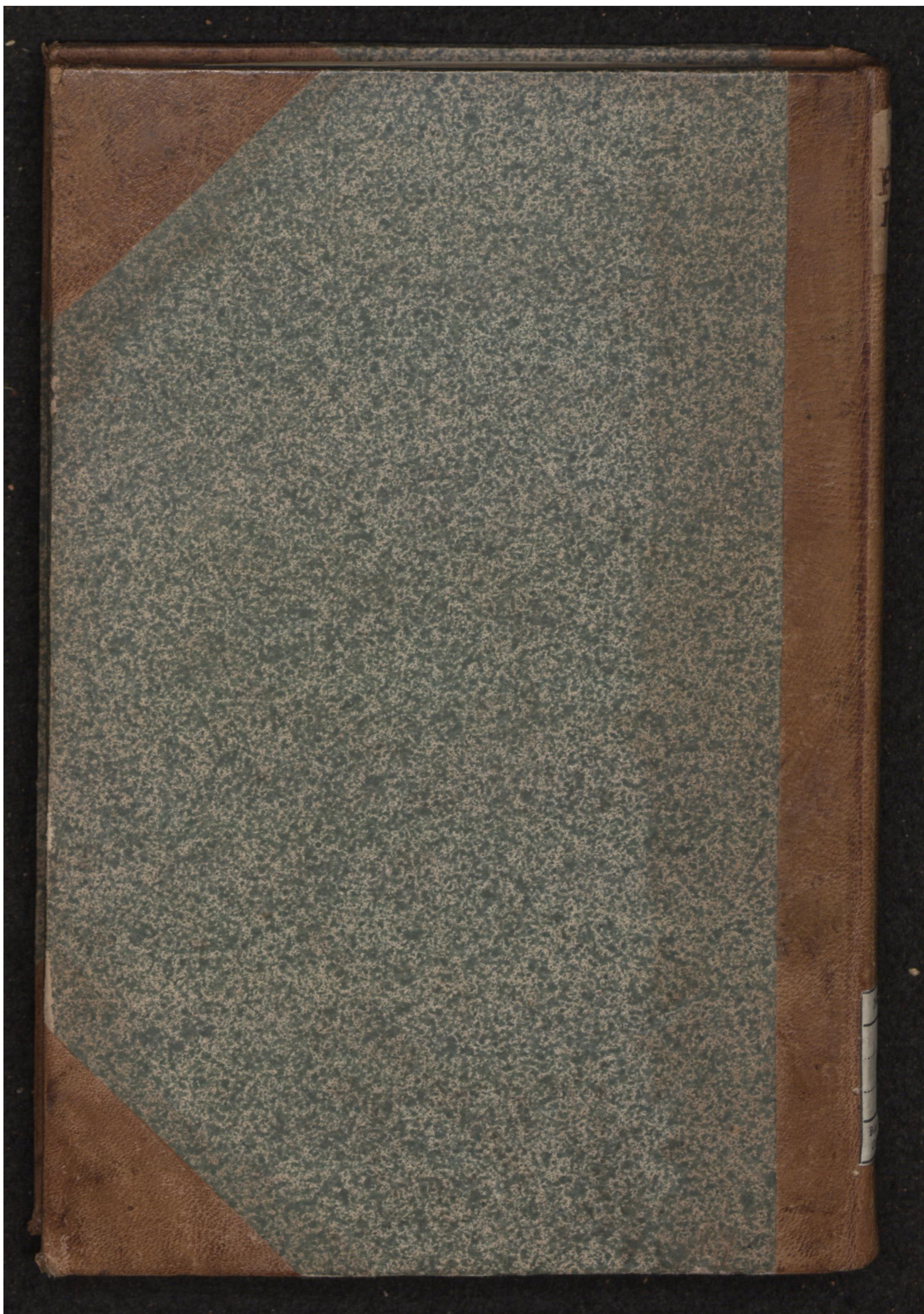
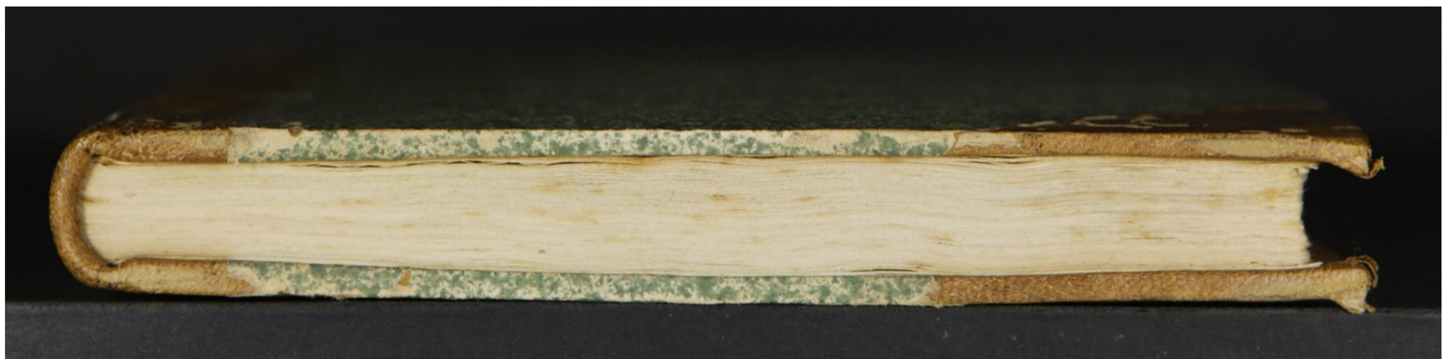

VII
PROPE
Rom.14
INCUNABULI
A
5
32
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

VII

PROPERTII

Romae 1482

Gratias quales referã benigni
O viri illustres iuvenesque docti
Non quibus centum poterãt canore
Reddere linguae

Barbarus fertur coluisse pectus
Rustici simplex liquidũ ferentis
Flumẽ exaustum manibusque iunctis
Induperatur

Qui regit cunctos superos olimque
Fulmine terret populos trisulco
Ille dignetur meritis supernis
Soluere gratis

Tu mi mandasti nela pistolla tua ... cotidianamente di

strettia degli autori et publicamente si legono

... comminato ... acquistiamo di quelle degi

et ciascheduno studiesso debi imitare le cose piu optime

[illegible] ... et lo gore po aradare ... aciro

no ... [illegible] ... permatamente tpoco et quelloro

et [illegible] li cose essere ... fussi ... necessario

et siano ... [illegible] ... ne mente ...

[illegible] ... pon ... iudicio ... et ciascun

ne legessi asidua mente ... [illegible]

... le cose eloquente ... quella cosa fac ...

[illegible] ... [illegible] ... la strettia ...

... colui al quale ... tulse ... [illegible]

... [illegible]

¶PROPERTII POETAE ELEGIOGRAPHI CLARISSIMI. ¶LIBER PRIMVS.

Ynthia prima suis miseꝝ me coepit ocellis
Contactum nullis ante cupidinibus:
Tū mihi constantis deiecit lumina fastus
Et caput impositis pressit amor pedibus:
Donec me docuit castas odisse puellas
Improbus: & nullo viuere consilio:
Et mihi iam toto furor hic non deficit anno
Quom tamen aduersus cogor habere deos:
Minalion nullos fugiendo tulle labores
Seuitiam durę contudit iasidos:
Nam modo patheniis amens errabat in antris:
Ibat & hirsutas ille videre feras:
Ille etiam Hilęi percussus vulnere rami
Saucius archadiis rupibus ingemuit:
Ergo uelocem potuit domuisse puellam
Tantum in amore preces & benefacta ualent:
In me tardus amor non ullas cogitat artes
Nec meminit notas ut prius ire uias
At uos deductę quibus est fallacia lunę:

Et labor in magicis sacra piare focis:
En agedum dominę mentem conuertite nostrę
Et facite illa meo palleat ore magis:
Tunc ego crediderim uobis & sydera & amnes
Posse citaeinis ducere carminibus:
Et uos qui sero lapsum reuocatis amici
Quęrite non sani pectoris auxilia:
Fortiter & ferrum sęuos patiemur & ignes
Sit modo libertas quę uelit ira loqui:
Ferte per extremas gentes:& ferte per undas:
Qua non ulla meum foemina norit iter:
Vos remanete quibus facili deus annuit aure:
Sitis & in tuto semper amore pares.
In me nostra uenus noctes exercet amaras
Et nullo uacuus tempore desit amor:
Hoc moneo uitate malum:sua quemque moretur:
Cura:neque assueto mutet amore locum:
Quod si quis monitis tardas aduerterit aures
Heu referet quanto uerba dolore mea.
¶Non esse laborandū ad cynthiā ad cultū formę.
Vid iuuat ornato procedere uita capillo?
Et tenues cęa ueste mouere sinus?

Aut quid orontea crines perfundere myrrha:
Teque peregrinis uendere muneribus?
Naturęque decus mercato perdere cultu:
Nec sinere in propriis membra nitere bonis?
Crede mihi non ulla tuę est medicina figurę.
Nudus amor formę non amat artificem:
Aspice quos summittat humus formosa colores
Et ueniant hederę sponte sua melius.
Surgat & in solis formosius arbutus antris
Et sciat indociles currere lympha uias.
Littora natiuis pellucent picta lapillis:
Et uolucres nulla dulcius arte canunt:
Non sic leucipis succendit castora phębe
Pollucem cultu non ilaira soror:
Non idę & cupido quondam discordia phębo
Eueni patriis filia littoribus:
Nec phrygium falso traxit candore maritum
Auecta externis hippodamia rotis:
Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis
Qualis apelleis est color in tabulis:
Non illis studium uulgo conquirere amantes:
Illis ampla satis forma pudicicia:

Non ego nunc uereor ne sim tibi uilior istis
Vni si qua placet culta puella: sat est.
Quom tibi presertim phębus sua carmina donet
Aoniamq; libens calliopea lyram:
Vnica nec desit iucundis gratia uerbis
Omnia quęque uenus: quęque minerua probat:
His tu semper eris nostrę gratissima uitę:
Tedia dum miserę sint tibi luxię

¶ Ad Cinthiam.

Valis thesęa iacuit cedente carina
Languida desertis gnosia littoribus:
Qualis & accubuit primo cepheia somno
Libera iam duris cotibus andromede:
Nec minus assiduis aedonis fessa choreis
Qualis in herboso concidit appidano:
Talis uisa mihi mollem spirare quietem
Cynthia non certis iuxta caput manibus:
Ebria cum multo traherem uestigia baccho
Et quaterent sera nocte facem pueri:
Hanc ego nundum etiaz sensus deperditus omnes
Molliter impresso conor adire toro:
Et quamuis duplici correptum ardore iuberent

Hac amor::hac libet durus uterque deus:
Subiecto leuiter positam temptare lacerto
Osculaque admota sumere & arma manu:
Non tamen ausus eram dominę turbare quietem
Expertę metuens iurgia sęuetię:
Sed sic intentis hęrebam fixus ocellis
Argus ut ignotis cornibus in achidos:
Et modo soluebam nostra de fronte corollas
Ponebamque tuis cynthia temporibus:
Et modo gaudebam lapsos formare capillos
Nunc furtiua cauis poma dabam manibus:
Omniaque ingrato largibar munera somno
Munera de prono sępe uoluta sinu:
Et quotiens raro duxti suspiria motu
Obstupui uano credulus auspicio:
Ne qua tibi insolitos portarent uisa timores.
Ne ue quis inuitam cogeret esse suam:
Donec dinersas percurrrens luna fenestras
Luna moraturis sedula luminibus:
Compositos leuibus radiis patefecit ocellos
Sic ait in molli fixa toro cubitum:
Tandem te nostro referens iniuria lecto

Alterius clauſis expulit e foribus:
Nanq; ubi longa meę conſumpſti tempora noctis
Languid9 exactis hei mihi ſyderibus:
O utinam tales perducas improbe noctes
Me miſeram quales ſemper habere iubes:
Nam modo purpureo fallebam ſtamine ſomnum
Rurſus & orpheę carmina feſſa lyrę:
Interdum grauiter mecum deſerta querebar
Externo longas ſępe in amore moras:
Dum me iucundis lapſam ſopor intulit alis
Illa fuit lachrymis ultima cura meis:

Ad baſſum.

Quid mihi tam multas laudando baſſe puellas
Mutatum domina cogis abire mea:
Quid me non pateris uitę quodcunq; ſequetur
Hoc magis aſſueto ducere ſeruitio:
Tu licet antiopes formam nicteidos/& tu
Spartanę referas laudibus hermiones:
Et quaſcunq; tulit formoſi tempore ętas
Cynthia non illas nomen habere ſinat:
Ne dum ſi leuibus fuerit collata figuris:
Inferior duro iudice turpis eat:

Hęc sed forma mei pars est extrema furoris:
Sunt maiora quibus basse perire iuuat:
Ingenus color/ & multis decus artibus: & quę
Gaudia sub tacita dicere ueste libet:
Quo magis & nostros contendis soluere amores
Hoc magis accepta fallit uterque fide:
Non impune feres/ sciet hęc insana puella
Et tibi non tacitis uocibus hostis erit:
Nec tibi me post hac committet cynthia: nec te
Quęret erit tanti criminis illa memor
Et te circum omnis alias irata puellas:
Differet heu nullo limine carus eris:
Nullas illa suis contemnet fletibus aras:
Et quicunque sacer qualis ubiq; lapis:
Non ullo grauius tentatur cynthia damno
Quam sibi cum rapto cessat amore deus:
Pręcipue nostri maneat sic semper adoro
Nec quicquam ex illa quod querat iueniam:

¶ Ad gallum.

i Nuide tu tandem uoces compesce molestas
Et sine nos cursu quo sumus ire pares.
Quid tibi uis insane meos sentire furores

Infelix properas ultima nosce mala:
Et miser ignotos uestigia ferre per ignes
Et bibere e tota toxica tessalia:
Non est illa uagis similis collata puellis
Molliter irasci non solet illa tibi:
Quod si forte tuis non est contraria uotis
At tibi curarum milia quanta dabit:
Non tibi iam somnos: non illa relinquet ocellos
Illa feros animis alligat una uiros.
Ah mea contemptus quotiens ad limina curres
Quom tibi singultu fortia uerba cadent
Et tremulis mestus orietur fletibus horror
Et timor informem ducet in ore notam:
Et quecunq; uoles fugient tibi uerba querenti
Nec poteris qui sis aut ubi nosse miser:
Tum graue seruicium nostrę cogere puellę
Discere & exclusum quid sit abire domum:
Nec iam pallorem totiens mirabere nostrum
Aut cur sim toto corpore nullus ego:
Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti
Nescit amor priscis cedere imaginibus.
Quod si parua tuę dederis uestigia culpę

Quam cito de tanto nomine rumor eris:
Non ego tum potero solatia ferre roganti
Quum mihi nulla mei sit medicina mali
Sed pariter miseri socio cogemur amore
Alter in alterius mutua flere sinu:
Quare quid possit mea Cynthia desine galle
Querere: non impune illa rogata uenit.

Ad Tullum.

On ego nunc adrie uereor mare noscere tecū
Tulle neque egeo ducere uelle salo:
Cum quo ripheos possim conscendere montes.
Vlteriusq; domos uadere memnonias:
Sed me complexe remorantur uerba puelle
Mutatoq; graues sepe colore preces:
Illa mihi totis argutat noctibus ignes:
Et queritur nullos esse relicta deos:
Illa mea mihi iam se denegat: illa minatur:
Que solet irato tristis amica uiro:
His ego non horam possum durare querelis:
Ah pereat: si quis lentus amare potest:
An mihi sit tanti doctas cognoscere athenas
Atq; asie ueteres cernere diuitias:

Vt mihi deducta faciat conuitia puppi
Cynthia: & insanis ora notet manibus:
Osculaque opposito dicat sibi dedita uento
Et nihil infido durius esse uiro:
Tu patrui meritas conare anteire secures
Et uetera oblitis iura refer sociis:
Nam tua non ętas nunquam seruiuit amori.
Semper at armatę cura fuit patrię:
Et tibi nonunquam nostros pueros iste labores
Afferat & lachrymis omnia nota meis:
Me sine quem semper uoluit fortuna iacere
Hanc animam extremę redere nequitię:
Multi longinquo periere in amore libenter
In quorum numero me quoque terra tegat:
Non ego sum laudi: non natus: idoneus armis
Hanc me militiam fata subire uolunt:
At tu seu mollis qua tendit ionia: seu qua
Lydia pactoli tinguit arata liquor:
Seu pedibus terras: seu pontum carpere remis
Ibis: & accepti pars eris imperii:
Tum tibi si qua mei ueniet non immemor hora:
Viuere me duro sydere certus eris:

¶ Ad ponticum.

Vm tibi cadmeę dicuntur pontice thebę
Armaque fraternę triſtia militię:
Atque ita ſim felix primo contendis homero
Sint modo fata tuis mollia carminibus:
Nos ut conſuemus noſtros agitamus amores
Atque aliquid duram quęrimus in dominam:
Nec tantum ingenio quantum ſeruire dolori
Cogor:& ętatis tempora dura quęri
Hic mihi conteritur uitę modus:hęc mea fama eſt
Hinc cupio nomen carminis ire mei:
Me laudent doctę ſolum placuiſſe puellę
Pontice & iniuſtas ſępe tuliſſe minas:
Me legat aſſidue poſt hęc neglectus amator
Et proſint illi cognita noſtra mala:
Te quoque ſi certo puer hic concuſſerit arcu
Quod nolim noſtros euiolaſſe deos:
Longe caſtra tibi:longe miſer agmina ſeptem
Flebis in ęterna ſurdo iacere ſitu:
Et fruſtra cupies mollem componere uerſum
Nec tibi ſubiciet carmina ſerus amor:
Tunc me non humilem mirabere ſępe poetam

Tunc ego romanis pręferar ingeniis
Nec poterunt iuuenes nostro reticere sepulchro:
Ardoris nostri magne poeta iaces.
Tu caue nostra tuo contemnas carmina fastu:
Sępe uenit magno fęnore tardus amor.

¶Ad Cynthiam.

Vne igitur demens? nec te mea cura moratur:
An tibi sum gelida uilior illyria
Et tibi iam tanti quicunque est ille uidetur
Vt sine me uento quolibet ire uelis.
Tu ne audire potes uesani murmura ponti?
Fortis & in dura naue iacere potes?
Tu pedibus teneris positas fulcire pruinas
Tu potes insolitas cynthia ferre niues
O utinam hybernę duplicentur tempora brumę:
Et sit iners tardis nauita uergiliis:
Nec tibi tyrrhena soluatur funis harena
Ne ue inimica meas eleuet aura preces.
Atque ego non uideam tales subsidere uentos
Cum tibi profectas auferet unda rates:
Nec me defixum uacua patiatur in hora
Crudelem infesta sępe uocare manu:

Sed quocunque modo de me periura mereris:
Sit galathea tuę non aliena uię:
Vt te felici uectam per cerula remo
Accipiat placidis orithos ęquoribus:
Nam me non ullę poterunt corrumpere thedę.
Quin ego uita tuo limine uerba querar?
Nec me deficiet nautas rogitare citatos
Dicite quo portu clausa puella mea est:
Et dicam licet autaricis considat in oris
Et licet ardeis illa futura mea est:
Hic erit: hic iurata manet rumpantur iniqui
Vincimus assiduas non tulit illa preces:
Falsa licet cupidus deponat gaudia liuor
Destitit ire nouas cynthia nostra uias:
Illi carus ego: & per me carissima roma
Dicitur: & sine me dulcia regna negat:
Illa uel angusto mecum requiescere lecto.
Et quocunque modo maluit esse mea:
Quam sibi dotatę regnum uetus hippodamię
Et quas elis opes ante pararat equis:
Quamuis magna daret: quamuis maiora daturus:
Non tamen illa meos fugit auara sinus:

Hanc ego non auro: non indis flectere conchis
Sed potui blandi carminis obsequio:
Sunt igitur musę: neque amanti tardus apollo
Quis ego fretus amo: Cynthia rara mea est:
Nunc mihi summa licet contingere sydera plantis:
Siue dies seu nox uenerit illa mea est:
Nec mihi riualis certos subducet amores
Ista meam norit gloria caniciem

¶ Ad ponticum.

Icebam tibi uenturos irrisor amores
Nec tibi perperuo libera uerba fore:
Ecce iaces supplexque uenis ad iura puellę:
Et tibi quiuis nunc imperat empta modo:
Non me chaonię uincant in amore columbę
Dicere quos iuuenes quęque puella domet
Me dolor & lachrymę merito fecere peritum:
Atque utinam posito dicar amore rudis:
Quid tibi nunc misero prodest graue ducere carmē.
Aut amphionię moenia flere lyrę:
Plus in amore ualet mymnerui uersus homero:
Carmina mansuetus lenia quęrit amor.
I quęso & tristis istos compone libellos

Et cane quod queuis nosse puella uelit:
Quid si non esset facilis tibi copia? nunc tu
Insanus medio flumine queris aquam:
Nec dum etiam palles uero: nec tangeris igni
Hec est ueuturi prima fauilla mali:
Tum magis armenias cupies accedere tigres:
Et magis inferne uincula nosse rote:
Quam pueri totiens arcum sentire medullis
Et nihil irate posse negare tue:
Nullus amor cuiq̃ faciles ita prebuit alas:
Vt non alterna presserit ille manu.
Nec te decipiat quod sit satis illa parata:
Acrius illa subit pontice si qua tua est.
Quippe ubi non liceat uacuos seducere ocellos
Nec uigilare: alio nomine cedat amor:
Qui non ante patet donec manus attigat ossa
Quisquis es assiduas aufuge blanditias:
Illis & silices & possunt cedere quercus
Ne dum tu possis spiritus ipse leuis:
Quare si pudor est/q̃primum errata fateri
Dicere quo pareas sepe in amore iuuat

¶ Ad gallum.

o Iucunda quies primo cum testis amori
Affueram uestris conscius in lacbrymis:
O noctem meminisse mibi iucunda uoluptas:
O quotiens uotis illa petenda meis:
Cum te complexa morientem galle puella:
Vidimus & longa ducere uerba mora:
Quamuis labentis premeret mibi somnus ocellos
Et mediis cęlo luna ruberet equis:
Non tamen a uestro potui secedere lusu
Tantus in alternis uocibus ardor erat:
Sed quoniam non es ueritus concedere nobis:
Accipe commissę munera lętitię:
Non solum uestros didici reticere furores
Est quiddam in nobis maius amice fide
Possum ego diuersos iterum coniungere amante
Et dominę tardas possum aperire fores:
Et possum alterius curas sanare recentis.
Nec leuis in uerbis est medicina meis:
Cynthia me docuit sęmper quecunque petenda
Quęque cauenda forent:non nibil egit amor
Tu caue ne tristi cupias pugnare puellę
Ne ue superba loqui:ne ue tacere diu:

Neu si quid petiit ingrata fronte negaris.
Neu tibi pro uano uerba benigna cadant.
Irritata uenit quando contemnitur illa:
Nec meminit iustas ponere lesa minas:
At quo sis humilis magis & subiectus amori,
Hoc magis effecto sepe fruare bono:
Is poterit felix una remanere puella
Qui nunquam uacuo pectore liber erit.

Ad Cynthiam.

e Cquid te mediis cessantem cynthia bays
Qua iacet herculeis semita littoribus:
Et modo tesproti mirantem subdita regno
Proxima misenis equora nobilibus:
Nostri cura subit: memores abduceret noctes
Ecquis in extremo restat amore locus
An te nescio quis simulatis ignibus hostis
Sustulit e nostris Cynthia carminibus:
Atque utinam mage te remis confisa minutis
Paruula lucrina cymba moretur aqua.
Aut teneat clausam tenui teutantis in unda
Alterna facilis cedere lympha manu:
Quam uacet alterius blandos audire susurros.

Molliter in tacito littore compositam:
Vt solet amoto labi custode puella
Perfida communes nec meminisse deos:
Non quia perspecta non est mihi cognita fama
Sed quod in hac omnis parte timetur amor:
Ignosces igitur si quid tibi triste libelli
Attulerint nostri culpa timoris erit:
An mihi sit maior carę custodia matris
Aut sine te uitę cura sit ulla meę:
Tu mihi sola domus tu Cynthia sola parentes
Omnia tu nostrę tempora lętitię
Seu tristis ueniam: seu contra lętus amicis:
Quicquid ero dicam: Cinthia causa fuit:
Tu modo q̄ primum corruptas desere baias
Multis ista dabunt littora desidium:
Littora quę fuerant castis inimica puellis
Ah pereant baię crimen amoris aquę:
Vid mihi desidię non cessas fingere crimen.
Quod faciat nobis conscia Roma moram
Tam multa illa meo diuisa est milia lecto
Quantum hypanis ueneto dissidet eridano:
Nec mihi consuetos amplexu nutrit amores

Cyntbia: nec noſtra dulcis in aure ſonat:
Olim gratus eram non illo tempore cuiquam
Contigit: ut ſimili poſſet amare fide:
Inuidię fuimus nunc me deus obruit an quę
Lecta prometbeis diuidit berba iugis:
Non ſum ego qui fueram mutat uia longa puellas
Quantus in exiguo tempore fugit amor:
Nunc primum longas ſolus cognoſcere noctes
Cogor & ipſe meis auribus eſſe grauis:
Felix qui potuit prę ſenti flere puellę
Non nibil aſperſis gaudet amor lacbrymi
Aut ſi deſpectus potuit mutare calores
Sunt quoq; tranſlato gaudia ſeruitio:
Mi neq; amare aliam neque ab bac diſcedere fas ē.
Cyntbia prima fuit: cyntbia finis erit.

¶ Ad gallum.

t V quod ſępe ſoles: noſtro lętabere caſu
Galle: quod abrepto ſolus amore uacem:
At non ipſe tuas imitabor perfidę uoces
Fallere te nunquam galle puella uellit:
Dum tibi deceptis augetur fama puellis

Certus & in nullo queris amore moram:
Perditus in quadam tardis palescere curis
Incipis: & primo lassus adire gradu:
Hec erit illarum contempti pena doloris
Multarum miseras exigit una uices
Hec tibi uulgares istos compescet amores
Nec noua querendo semper amicus eris
Hec ego non rumore malo/non augure doctus.
Vidi ego: me queso teste negare potes?
Vidi ego te toto uictum languescere collo
Et flere iniectis galle diu manibus:
Et cupere optatis animam deponere uerbis
Et que deinde meus celat amice pudor:
Non ego complexus potui diducere uestros:
Tantus erat demens inter utrosque furor:
Non sic emonio salmonida mixtus enipheo
Tenarius facili pressit amore deus:
Non sic celestem flagrans amor herculis heben
Sensit in oetheis gaudia prima iugis:
Vna dies omnis potuit precurrere amantes
Nam tibi non tepidas subdidit illa faces:
Nec tibi preteritos passa est succedere fastus

Nec ſinet abduci: te tuus ardor aget:
Nec mirum cum ſit ioue digna/ & proxima ledę
Et ledę partu gratior una tribus:
Illa ſit inachiis/ & blandior heroinis
Illa ſuis uerbis cogat amare iouem:
Tu uero quoniam ſemel es periturus amore
Vtere: non alio lumine dignus eras:
Quę tibi ſit felix: quoniam nouus incidit error
Et quodcunque uoles una ſit iſta tibi.

Ad Tullum.

t V licet abiectus tiberina molliter unda
Leſ bia mentoreo uina bibas opere:
Et modo tam celeris mireris currere lintres:
Et modo tam tardas funibus ire rates:
Et nemus omne ſatas intendat uertice ſyluas
Vrgetur quantis caucaſus arboribus:
Non tamen iſta meo ualeant contendere amori
Neſcit amor magnis cedere diuitiis:
Nam ſiue optatam mecum trahit illa quietem
Seu facili totum ducit amore diem:
Tunc mihi pactoli ueniunt ſub tecta liquores
Et legitur rubris gemma ſub ęquoribus

Tum mihi cessuros spondent mea gaudia reges:
Quę maneant, dum me fata perire uolent:
Nam quis diuitiis aduerso gaudet amore
Nulla mihi tristi gaudia sunt uenere:
Illa potest magnas heroum infringere uires:
Illa etiam duris mentibus esse dolor:
Illa neq; arabium metuit transcendere limen:
Nec timet ostrino tulle subire toro.
Et miserum toto iuuenem uersare cubili
Quid releuant uariis serica textilibus:
Quę mihi dum placata aderit non ulla uerebor
Regna: uel alcinoi munera despicere:

¶ Ad Cynthiam.

s Aepe ego multa tuę leuitatis dura timebam
Hac tamen excepta cynthia perfidia
Aspice me quanto rapiat fortuna periclo
Tu tamen in nostro lenta timore uenis
Et potes externos manibus componere crines
Et longa faciem quere desidia:
Nec minus eois pectus uariare lapillis
Vt formosa nouo quę parat ire uiro:
At non sic ithaci digressu nota calypso

Desertis olim fleuerat equoribus:
Multos illa dies incomptis mesta capillis
Sedarat: iniusto multa locuta salo:
Et quis nunquam posthac uisura dolebat
Illa tamen longe conscia letitie:
Alphisiboea suos ulta est pro coniuge fratres
Sanguinis & cari uincula rupit amor:
Nec sic aesoniden rapientibus anxia uentis
Hypsipyle uacuo constitit in thalamo:
Hypsiphyle nullos post illos sensit amores
Vt semel emonio tabuit hospitio:
Coniugis euanne miseros elata per ignes
Occidit argiue fama pudicicie:
Quarum nulla tuos potuit conuertere mores
Tu quoque uti fieres nobilis hystoria:
Desine iam reuocare tuis periuria uerbis,
Cynthia: & oblitos parce mouere deos:
Audax ah nimium nostro dolitura periclo
Si quid forte tibi durius inciderit:
Multa prius uasto labentur flumina ponto
Annus & inuersas duxerit ante uices:
Quam tua sub nostro mutetur pectore cura

Sis quodcunq; uoles non aliena tamen:
Quam mihi (ne uiles isti uideantur ocelli
Per quos sępe mihi credita perfidia est)
Hos tu iurabis si quid mentita fuisses
Vt tibi suppositis exciderent manibus:
Et contra magnum potes hos attollere solem?
Nec tremis admissę conscia nequicię
Quis te cogebat multos pallere colores
Et fletum inuitis ducere luminibus:
Quis ego nunc pereo similes moniturus amantes
O nullis tutum credere blanditiis:

¶ Ianuę lamentatio.

q Vę fuerã magnis olim patefacta triumphis
Ianua tarpeię nota pudicicię:
Cuius inaurati celebrarunt limina currus
Captorum lachrymis humida supplicibus:
Nunc ego nocturnis potorum saucia rixis
Pulsata indignis sępe quęror manibus:
Et mihi non desunt turpes pendere corollę
Semper: & exclusis signa iacere faces:
Nec possum infamis dominę defendere noctes
Nobilis obscenis tradita carminibus:

Nec tamen illa suę reuocatur parcere famę
Turpior & secli uiuere luxuria:
Has inter grauibus cogor deflere querelis
Supplicis a longis tristior excubiis:
Ille meos nunquam patitur requiescere postes
Arguta referens carmina blanditia:
Ianua uel domina penitus crudelior ipsa
Quid mihi tam duris clausa taces foribus:
Cur nunquam reserata meos admittis amores
Nescia furtiuas reddere mota preces
Nulla ne finis erit nostro concessa dolori
Turpis & in tepido limine somnus erit:
Me medię noctes me sydera prona iacentem
Frigidaqꝫ ęoo me dolet aura gelu:
Tu sola humanos nunquam miserata dolores:
Responde tacitis mutua cardinibus:
O utinam traiecta caua mea uocula rima
Percussas dominę uertat in auriculas:
Sit licet & saxo patientior illa sicano
Sit licet & ferro durior & calibe:
Non tamen illa suos poterit compescere ocellos,
Surget & inuitis spiritus in lachrymis:

Nunc iacet alterius felici nixa lacerto
At mea nocturno uerba cadunt zephiro:
Sed tu sola mei tu maxima causa doloris
Victa meis nunquam ianua muneribus:
Te non ulla meę lesit petulanttia linguę
Quę solet irato dicere tota loco:
Vt me tam longa raucum patiare querela
Solicitas triuio peruigilare moras:
At tibi sępe nouo deduxi carmina uersu
Osculaque impressis nixta dedi gradibus:
Ante tuos quotiens uerti me perfida postes
Debitaque occultis uota tuli manibus:
Hęc ille & si quę miseri nouistis amantes
Et matutinis obstrepit alitibus:
Sic ego nunc dominę uitiis & semper amantis
Fletibus eterna deforor inuidia:

¶Ad Cynthiam

T merito quoniam potui fugisse puellam
Nunc ego desertas alloquor halcyonas:
Nec mihi casiope solito uisura carinam
Omniaque ingrato littore uota cadunt:
Quin etiam absenti prosunt tibi cynthia uenti:

Aſpice quam ſęuas increpat aura minas:
Nulla ne placatę ueniet fortuna procellę
Hęccine parua meum funus barena teget:
Tu tamen in melius ſęuas conuerte querelas
Sat tibi ſit penę nox & iniqua uada:
An poteris ſiccis mea fata reponere ocellis
Oſſa que nulla tuo noſtra tenere ſinu:
Ab pereat quicunqȝ rates & uela parauit
Primus: & inuito gurgite fecit iter
Nonne fuit leuius dominę peruincere mores
Quamuis dura: tamen rara puella fuit:
Quam ſic ignotis circumdata littora ſiluis
Cernere: & optatos querere tyndaridas:
Illic ſi qua meum ſepelliſſent fata dolorem
Vltimus & poſito ſtaret amore lapis:
Illa meo caros donaſſet funere crines
Molliter & tenera poneret oſſa roſa:
Illa meum extremo clamaſſet puluere nomen
Vt mihi non ullo pondere terra foret:
At uos ęquoreę formoſa doride natę
Candida felici ſoluite uela choro.
Si quando ueſtras labens amor attigit undas

Mansuetis socio parcite littoribus.

¶Ad Cynthiam.

Aec certe deserta loca: & taciturna querenti
Et uacuum zephyri possidet aura nemus:
Hic licet occultos proferre impune dolores
Si modo sola queant saxa tenere fidem:
Vnde tuos primum repetam mea cynthia fastus?
Quod mihi das flendi cynthia principium
Qui modo felices inter numerabar amantes
Nunc in amore tuo cogor habere notam
Quid tantum merui? quę te mihi carmina mutant
An noua tristicię causa puella tuę?
Sic mihi te referas leuis: ut non altera nostro
Limine formosos intulit ulla pedes:
Quamuis multa tibi dolor hic meus aspera debet
Non ita sęua tamen uenerit ira mea:
Vt tibi sim merito semper furor: & tua flendo
Lumina deiectis turpia sint lachrymis:
An quia parua damus mutato signa calore
Et non ulla meo clamat in ore fides:
Vos eritis testes: si quos habet arbor amores
Fagus & arcadio pinus amica deo:

Ah quoties teneras resonāt mea uerba sub umbras
Scribitur & uestris cynthia corticibus:
An tua quod peperit nobis iniuria curas
Que solum tacitis cognita sunt foribus:
Omnia consueui timidus perferre superbę
Iussa neque arguto facta dolore queri:
Pro quo diuini fontes & frigida rupes
Et datur inculto tramite dura quies:
Et quodcunq; meę possunt narrare querelę
Cogor & argutas dicere solus aues:
Sed qualiscunq; es resonent mihi cynthia syluę
Nec deserta tuo nomine saxa uacent:

Ad Cynthiam.

On ego nūc tristes uereor mea cinthia manes
Nec moror extremo debita fata rogo:
Sed ne forte tuo careat mihi funus amore
Hic timor est ipsis durior exequiis:
Non adeo leuiter noster puer hesit ocellis
Vt meus oblito puluis amore uacet:
Illic phylacides iucundę coniugis heros.
Non potuit cecis immemor esse locis:
Sed cupidus falsis attingere gaudia palmis

Thessalus antiquam uenerat umbra domum:
Illic quicquid ero semper tua dicar imago
Traiicit & fati littora magnus amor:
Illic formose ueniant chorus heroinę
Quas dedit argiuis dardana preda uiris:
Quarum nulla tua fuerit mihi cynthia forma
Gratior: & tellus hoc ita iusta sinat:
Quamuis te longę remorentur fata senectę
Cara tamen lachrimis ossa futura meis:
Que tu uiua mea possis sentire fauilla
Tum mihi non ullo mors sit amara loco:
Quam uereor ne te contempto cynthia busto
Abstrahat a nostro puluere iniquus amor:
Cogat & inuitam lachrymas siccare cadentes
Flectitur assiduis certa puella minis:
Quare dum licet inter nos lętemur amantes
Non satis est ullo tempore longus amor:

¶ Ad Gallum.

Oc pro continuo te galle monemus amore
Id tibi ne uacuo defluat ex animo:
Sępe imprudenti fortuna occurrit amanti
Crudelis minyis dux erat ascanius:

Eſt tibi non infra ſpeciem non nomine diſpar
Thiodamanteo proximus ardor hylę:
Nunc tu ſiue legis umbroſę flumina ſyluę
Siue aniena tuos tinxerit unda pedes:
Siue gigantea ſpaciabere littoris ora
Siue ubicunque uagi fluminis hoſpitio:
Nympharum ſemper cupidas defende rapinas
Non minor auſoniis eſt amor hadriacis:
Ne tibi ſit durum montes & frigida ſaxa
Galle neq͂ expertos ſemper adire lacus
Quę miſer ignotis error perpeſſus in oris
Herculis indomito fleuerat aſcanio.
Namq͂ ferunt olim pagaſę naualibus argo
Egreſſam longe phaſidos iſſe uiam:
Et iam pręteritis labentem athamantidos undis
Myſorum ſcopulis applicuiſſe ratem:
Hic manus heroum placidis ut conſtitit oris
Mollia compoſita littora fronde tegit:
At comes inuicti iuuenis proceſſerat ultra
Raram ſe poſiti quęrere fontis aquam:
Hunc duo ſectati fratres aquilonia proles:
Hunc ſuper & zethes: hunc ſuper & calais:

Oſcula ſuſpenſis inſtabant carpere palmis
Oſcula & alterna ferre ſuppina fuga:
Ille ſub extrema pendens ſeduditur ala
Et uolucres ramo ſubmouet inſidias:
Iam pandioniȩ ceſſet genus orithyiȩ
Ah dolor ibat hylas: ibat amadryas hinc:
Hic erat arganti phlegre ſub uertice montis
Grata domus nymphis humida tymniacis:
Quam ſupra nullȩ pendebant debita curȩ:
Roſcida deſertis poma ſub arboribus:
Et circum irriguo ſurgebant lilia prato
Candida purpureis mixta papaueribus:
Quȩ modo decerpȩns tenero pueriliter ungui
Propoſito florem prȩtulit officio:
Et modo formoſis incunbens neſcius undis
Errorem blandis tardat imaginibus:
Tandem haurire parat demiſſis flumina palmis.
Innixus dextro plena trahens humero:
Cuius ut accenſȩ dryades candore puellȩ:
Miratȩ ſolitos deſtituere choros:
Prolapſum leuiter facili traxere liquore
Tum ſonitum rapto corpore fecit hylas.

Cui procul alcides iterat respōsa: sed illi
Nomen ab extremis fontibus aura refert:
His o galle tuos monitis seruabis amores
Formosum nymphis credere uisus hylam:

Epithaphium galli.

t V qui consortem properas euadere casum
Miles ab ętruscis saucius aggeribus:
Quid nrō gemitu turgētia lumina torques?
Pars ego sum uestrę maxima militię:
Sic te seruato ut possint gaudere parentes
Nec soror acta tuis sentiat e lachrymis
Gallum per medios ereptum cęsaris enses:
Effugere ignotas non potuisse manus
Et quęcunque super dispersa inuenerit ossa
Montibus ętruscis hęc sciat esse mea

Ad Tullum.

Qualis & unde genus: qui sint mihi tulle penates
Quęris pro nostra semper amicicia.
Si perusina tibi patrię sunt nota sepulchra
Italię duris funera temporibus?
Cum romana suos egit discordia ciues
Sit mihi pręcipue puluis etrusca dolor

Tu proiecta mei perpessa es membra propinqui
    Tu nullo miseri contigis ossa solo:
Proxima supposito contingens umbria campo
    Me genuit terris fertilis uberibus:

¶AVR. PROPERTI. NAVTAE ELEGI
ARVM. LIBER. II.
AD MOECENATEM.

Qveritis unde mihi totiēs scribāt amores
Vnde meus ueniat mollis in ora liber:
Non hęc calliope nō hęc mihi cātat ap/
Ingeniū nobis ipsa puella facit: (pollo
Siue togis illam fulgentem incedere cęis
    Hoc totum e cęa ueste uolumen erit:
Seu uidi ad frontem sparsos errare capillos
    Gaudet laudatis ire superba comis:
Siue lyre carmen digitis percussit eburnis
    Miramur faciles ut premat arte manus.
Seu cum poscentes somnus declinat ocellos
    Inuenio causas mille poeta nouas:
Seu nuda erepto mecum luctatur amictu:

Tunc uero longas condimus iliadas:
Seu quicquid fecit siue est quodcunque locuta.
Maxima de nihilo nascitur historia:
Quod mihi si tantum moecenas fata dedissent
Vt possem heroas ducere in arma manus;
Non ego titanas canerem non ossan olympo
Impositum: ut cęli pelion esset iter:
Nec ueteres thebas: nec pergama nomen homeri
Xersis & imperio bina coisse uada
Regna ue prima remi: aut animos carthaginis altę
Cymbrorumque minas/ & benefacta mari:
Bellaque: resque tui memorarem Cęsaris: & tu
Cęsare sub magno cura secunda fores:
Nam quotiens mutinā/aut ciuilia busta philippos
Aut canerem siculę classica bella fugę:
Euersosque focos antiquę gentis hetruscę
Et ptolomeęae littora capta fari:
Aut canerem egyptū: & nilum cum tractus in urbē
Septem captiuis debilis ibat aquis:
Aut regum auratis circundata colla cathenis
Actiaque in sacra currere rostra uia:
Te mea musa illis semper contexeret armis

Et sumpta & posita pace fidele caput:
Theseus infernis: superis testatur achylles
Hic ixioniden: ille menoetiaden:
Sed neq; phlegreos iouis enceladique tumultis
Intonet angusto pectore callimachus:
Nec mea conueniunt duro precordia uersu
Cesaris inphrigios condere nomen auos
Nauita de uentis: de tauris narrat arator:
Enumerat miles uulnera: pastor oues:
Nos contra angusto uersamus prelia lecto
Qua pote quisque in ea conterat arte diem:
Laus in amore mori: laus si datur altera uiuo
Posse frui: fruar o solus amore meo:
Si memini solet illa leues culpare puellas:
Et totam ex helena non probat iliada.
Seu mihi sint tagenda nouerce pocula fedre:
Pocula priuignio non nocitura suo:
Seu mihi circeo pereundum est gramine: siue
Colchis colchiacis urat aena focis:
Vna meos quoniam predata est femina sensus
Ex hac ducentur funera nostra domo.
Omnes humanos sanat medicina dolotes

Solus amor morbi non amat artificem:
Tarda philoctetę sanauit crura machaon
Phęnicis chirou lumina phillirides
Et deus extictum cresis epidaurius herbis
Ręstituit patriis androgeona focis:
Mysus & hemonia iuuenis qua cuspide uulnus
Senserat / hac ipsa cuspide sensit opem:
Hoc si quis uitium potuit mihi demere solus
Tantalea poterit tradere poma manu:
Dolia uirgineis idem ille repleuerit urnis
Ne tenera assidua colla grauentur aqua:
Idem caucasia soluet de rupe promethei
Brachia: & a medio pectore pellet auem:
Quandocunq; igitur uitam mea fata reposcent
Et breue in exiguo marmore nomen ero
Moecenas nostrę spes inuidiosa iuuentę:
Et uitę & morti gloria iusta meę
Si te forte meo ducet uia proxima busto
Esseda cęlatis siste britanna iugis:
Taliaque illacbrymans mutę iace uerba fauillę
Huic misero fatum dura puella fuit.

¶ Ad Cynthiam.

l Iber eram & uacuo meditabar uiuere lecto
At me, composita pace fefellit amor:
Cur hęc in terris facies humana moratur
Iuppiter: ignoro pristina furta tua:
Fulua coma est: longęq; manus: & maxima toto
Corpore: & incedit uel ioue digna soror:
Aut cum dulichias pallas spaciatur ad aras
Gorgonis anguiferę pectus operta comis:
Qualis & ischomache laphitę genus heroinę
Centauris medio grata rapina mero:
Mercurioq; sais fertur boebeidos undis
Virgineum primo composuisse latus:
Cedite iam diuę quas pastor uiderat olim
Ideis tunicam ponere uerticibus:
Hanc utinam faciem nolit mutare senectus
Et si cum eę secula uatis aget:
Cur in dissidio non perseueret.
q Vi nullum tibi dicebas iam posse nocere
Hęsisti: cecidit spiritus ille tuus:
Vix unum potes infelix requiescere mensem:
Et turpis de te iam liber alter erit:
Quęrebam sicca si posset piscis harena

Nec solitus ponto uiuere toruus aper:
Aut ego si possem studiis uigilare seueris:
Differtur nunquam tollitur ullus amor.
Nec me tam facies quamuis sit candida coepit:
Lilia non domina sint magis alba mea:
Et meotica nix minio si certet hibero
Vt que rosę puro lacte natant folia:
Nec de more comę per leuia colla fluentes
Non oculis dominę sydera nostra faces:
Nec si qua arabio lucet bombice puella
Non sum de nihilo blandus amator ego:
Quantum quod posito formose saltat iacho
Egit ut euantes dux ariadna choros:
Et quantum ęolio cum tentat carmina plectro
Par aganippeę ludere docta lyrę:
Et sua cum antiquę committit scripta corinę
Carmina quę quiuis non putat ęqua suis:
Num tibi nascenti primis mea uita diebus
Aridus argutum sternuit omen amor:
Hęc ubi contulerint cęlestia munera diui
Hec tibi ne matrem forte dedisse putes:
Non non humani sunt partus talia dona:

Ista decem menses non peperere bona:
Gloria romanis una es tu nata puellis
Romano accumbens prima puella ioui:
Nec semper nobiscum humana cubilia uises:
Post helenam hęc terris forma secunda redit:
Hac ego non mirer si flagret nostra iuuentus
Pulcrius hac fuerat troia perire tibi:
Olim mirabar quod tanti ad pergama belli
Europę atq; asię causa puella fuit:
Nunc pari tu sapiens & tu menelae fuisti
Tu quia poscebas:tu quia lentus eras:
Digna quidem facies pro qua uel obiret achilles
Vel priamus:belli causa probanda fuit:
Si quis uult fama tabulas anteire uetustas
Hic dominam exemplo ponat in ante meam:
Siue illam hesperiis:siue illam extendet eois:
Vret & aeoos:uret & hesperios:
His saltem ut tenear iam finibus aut mihi si quis
Acrius ut moriar uenerit alter amor:
Ac ueluti primo taurus detractat aratra
Post uenit assueto mollis ad arua iugo:
Sic primo iuuenes trepidant in amore feroces

Dehinc domiti post hęc equa & iniqua ferunt:
Turpia perpessus uates est uincla melampus:
Cognitus hiphicli surripuisse boues:
Quem non lucra magis pero formosa coegit:
Moxamithaonia nupta futura domo:

Ad amantem.

m Vlta prius dominę delicta queraris oportet
Sępe roges aliquid sępe repulsus eas:
Et sępe immeritos corrumpas dentibus ungues
Et crepitum dubio suscitet ira pede:
Ne quicquam perfusa meis unguenta capillis
Ibat & expenso planta morata gradu:
Non hic herba ualet non hic nocturna cithęis
Non per medeę gramina cocta manus:
Quippe ubi nec causas nec apertos cernimus ictus
Vnde tamen ueniant tot mala cęca uia est:
Non eget hic medicis non lectis mollibus eger
Huic nullum cęli tempus & aura nocet:
Ambulat & subito mirantur funus amici
Sic est incautum quicquid habetur amor:
Nam cui non ego sum fallaci pręmia uati:
Quę mea non decies somnia uersat anus:

Hostis si quis erit nobis amet ipse puellas
Gaudeat in puero si quis amicus erit:
Tranquillo tuta descendis flumine cimba
Quid tibi tam parui littoris unda nocet:
Alter sępe uno mutat pręcordia uerbo
Altera uix ipso sanguine mollis erit

¶Ad Cynthiam.

h Oc uerum est tota te ferri cynthia roma
Et non ignota uiuere nequitia:
Hoc merui sperare: dabis mihi perfida pęnas
Et nobis aquilo cynthia uentus erit:
Inueniam tamen e multis fallacibus unam
Quę fieri nostro carmine nota uelit
Nec mihi tam duris insultet moribus/ & tę
Vellicet: heu sero flebis amata diu:
Nunc est ira recens/ nunc est discedere tempus
Si dolor abfuerit crede ridibit amor:
Non ita carpatię uariant aquilonibus undę
Nec dubio nubes uertitur atra noto:
Quam facile irati uerbo mutantur amantes
Dum licet iniusto subtrahe colla iugo
Nec tu non aliquid sed prima nocte dolebis

Omne in amore malum (si patiare) leue est
At tu per dominę iunonis dulcia iura
Parce tuis animis uita nocere tibi:
Non solum taurus ferit uncis cornibus hostem
Verum etiam instanti lęsa repugnat ouis:
Nec tibi periuro scindam de corpore uestes
Nec mea pręclusas fregerit ira fores:
Nec tibi connexos iratus carpere crines
Nec duris ausim lędere pollicibus:
Rusticus hęc aliquis tam turpia pręlia quęrat
Cuius non hederę circumiere caput:
Scribam igitur ꝙ non unquam tua deleat ętas
Cynthia forma potens cynthia uerba leuis:
Crede mihi quamuis contemnas murmura famę
Hic tibi pallori cynthia uersus erit.

¶ Ad Cynthiam

n On ita complebant ephyrcę laidos ędes
Ad cuius iacuit grecia tota fores
Turba menandreę fuerat nec thaidos olim
Tanta in qua populus lusit erichthonius
Nec quę deletas potuit componere thebas
Phryne: tam multis facta beata uiris:

Quin etiam falſos fingis tibi ſępe propinquos:
Oſcula nec deſunt qui tibi iure ferant:
Me iuuenum facies pictę: me nomina lędunt:
Me tener in cunis: & ſine uoce puer:
Me lędet ſi multa tibi dabit oſcula mater
Me ſoror & cum qua dormis amica ſimul:
Omnia me lędunt: timidus ſum ignoſce timori
Et miſer in tunica ſuſpicor eſſe uirum:
His olim ut fama eſt uitiis ad prelia uentum eſt
His troiana fides funera principiis:
Aſpera centauros eadem dementia iuſſit
Frangere in aduerſum pocula piritboum:
Cur exempla petam graium: tu criminis auctor
Nutritus duro romulę lactę lupę:
Tu rapere intactas docuiſti impune ſabinas
Per te nunc rome quidlibet audet amor
Felix admeti coniunx: & lectus ulixis:
Et quecunqꝫ uiri fęmina limen amat:
Templa pudicitię quid opus ſtatuiſſe puellis
Si cuius nuptę quidlibet eſſe licet
Quę manus obſcenas depinxit prima tabellas
Et poſuit caſta turpia uiſa domo:

Illa puellarum ingenuos corrupit ocellos
Nequiciæq; suæ noluit esse rudes:
Ah gemat in terris ista qui protulit arte
Iurgia sub tacita condita lætitia.
Non istis olim uariabant tecta figuris
Cum paries nullo crimine pictus erat:
Sed non immerito uelauit aranea fanum
Et mala desertos occupat herba deos:
Quos igitur tibi custodes: quæ limina ponam?
Quæ nunq̃ supra pes inimicus eat:
Nam nihil inuitæ tristis custodia prodest
Quam peccare pudet cynthia tuta sat est:
Nos uxor nunquam: nunquam deducet amica
Semper amica mihi: semper & uxor eris.

¶ Ad Cynthiam.

g Auisa est certd sublatam cynthia legem
Qua quondam edicta flemus uterq; diu:
Ni nos diuideret quamuis diducere amantis
Non queat inuitos iuppiter ipse duos:
At magnus cæsar: sed magnus cæsar in armis
De uictæ gentes nil in amore ualent:
Nam citius paterer caput hoc discedere collo:

Quam possem nuptę perdere in ore faces:
Aut ego transirem tua limina clausa maritus
Respiciens udis perdita luminibus:
Ah mea dum qualis caneret tibi Tybia cantus
Tibia funesta tristior illa tuba.

¶ Ad Cynthiam.

u Nde mihi patriis gnatos prębere triumphis
Nullus de nostro sanguine miles erit:
Et si uera meę comitarent castra puellę
Non mihi sat magnus castoris iret equus:
Hinc etenim tantum meruit mea gloria nomen
Gloria ad hybernos lata boristenidas:
Tu mihi sola places placeam tibi cynthia solus.
Hic erit & patrio sanguine pluris amor:

¶ Ad amicum.

e Ripitur nobis iam pridem cara puella
Et tu me lachrymas fundere amice uetas:
Nulle sunt inimicicię nisi amoris acerbę:
Ipsum me iugula lenior hostis ero:
Possum ego in alterius positam spectare lacerto!
Nec mea dicetur quę modo dicta mea est:
Omnia uertuntur: certe uertuntur amores

Vinceris aut uincis: hęc in amore rota est:
Magni sępe duces / magni cecidere tyranni:
Et thebę steterant altaque troia fuit:
Munera quanta dedi / uel qualia carmina feci
Illa tamen nunquam ferrea dixit amo:
Ergo iam multos nimium temerarius annos
Improba qui tulerim teque tuamque domum:
Et quando ne tibi liber sum uisus / an usque
In nostrum iacies uerba superba caput:
Sic igitur prima moriere ętate properti
Sed morere: interitu gaudeat illa tuo:
Exagitet nostros manes sectetur & umbras
Insultetque rogis / calcet & ossa mea:
Quid non antigones tumulo boetius hęmon?
Corruit ipse suo sautius ense latus.
Et sua cum miserę permiscuit ossa puellę
Qua sine thebanam noluit ire domum:
Sed non efficies: mecum moriaris oportet
Hoc eodem ferro stillet uterque cruor:
Quamuis ista mihi mors est inhonesta futura
Mors inhonesta quidem / tu moriere tamen:
Ille etiam abrepta desertus coniuge achilles

Ceſſare in tectis pertulit arma ſua:
Viderat ille fugas tractos in littore achiuos
Feruere & hectorea dorica caſtra face:
Viderat informem multa patroclon harena
Porrectum. & ſparſas cęde iacere comas
Omnia formoſam propter briſeida paſſus
Tantus in erepto ſęuit amore dolor:
At poſtq̃ ſera captiua eſt reddita pęna
Fortem illum hęmoniis hectora traxit equis:
Inferior multo cum ſim uel marte uel armis
Mirum ſi de me iure triumphat amor:

¶ Ad Amicam de riuali.

i Ste quod eſt: ego ſępe fui: ſed fors & in hora
Hoc ipſo electo carior alter erit:
Penelope poterat bis denos ſalua per annos
Viuere: tam multis fęmina digna procis:
Coniugium falſa poterat differre minerua:
Nocturno ſoluens texta diurna dolo:
Viſura & quamuis nunquam ſperaret ulyxem
Illum expectando facta remanſit anus:
Nec non exanimem amplectens briſeis achillem
Candida ueſana uerberat ora manu:

Et dominum lauit mȩrens captiua cruentum
Propositum fluuiis in simoenta uadis:
Fedauitque comas & tantum corpus achilli
Maximaque in parua sustulit ossa manu:
Cum tibi nec peleus aderat/ nec cerula mater
Scyria nec uiduo deidamia uiro:
Tunc igitur ueris gaudebat grȩcia natis
Tunc etiam felix inter & arma pudor:
At tu non una potuisti nocte uacare
Impia: non unum sola manere diem
Quin etiam multo duxisti pocula luxu/
Forsitan & de me uerba fuere mala:
Hic etiam petitur qui te prius ipse reliquit.
Dii faciant isto capta fruare uiro:
Hȩc mihi uota tuam propter suscepta salutem
Cum capitȩ hoc stigiȩ iam peterentur aquȩ
Et lectum flentes circumstaremus amici
Hic ubi tum pro dii perfida quis ue fuit?
Quid si longinquos retinerer miles ad indos
Aut mea si staret nauis in oceano?
Sed uobis facile est/ uerba & componere fraudes
Hoc unum didicit fȩmina semper opus:

Non sic incerto mutantur flamine syrtes
Nec folia hyberno tam tremefacto noto
Quam cito fęminea non constat fędus in ira
Siue ea causa grauis/ siue ea causa leuis
Nunc quoniam ista tibi placuit sententia cedam
Tela precor pueri promite acuta magis:
Figite certantes atque hanc mihi soluite uitam
Sanguis erit uobis maxima palma meus:
Sydera sunt testes & matutina pruina:
Et furtum misero ianua aperta mihi:
Te nihil inuita nobis acceptius unquam:
Nunc quoque/ eris/ quamuis sis inimica mihi
Nec domina ulla meo ponet uestigia lecto
Solus ero quoniam non licet esse tuum:
Atque utinam si forte pios eduximus annos
Ille uir in medio fiat amore lapis:
Non ob regna magis diris cecidere sub armis
Thebani media: non sine matre duces:
Quam mihi si media liceat pugnare puella:
Mortem ego non fugiam: morte subire tua:

Ad Augustum octauum.

Ed tempus luſtrare aliis helicona choreis
Et campum ęmonio iam dare tempus equo:
Iam libet & fortes memorare ad pręlia turmas
Et romana mei dicere caſtra ducis
Qnod ſi deficiant uires: audacia certe
Laus erit: in magnis & uoluiſſe ſat eſt;
Aetas prima canat ueneres: extrema tumultus
Bella canam quando ſcripta puella mea eſt:
Nunc uolo ſubducto grauior procedere uultu
Nunc aliam cytharam me mea muſa docet:
Surge anima ex humili iam carmina ſumite uires
Pierides magni nunc erit oris opus:
Iam negat euphrates equitem poſt terga tueri
Parthorum & craſſos ſe tenuiſſe dolet:
India quis anguſte tuo dat colla triumpho
Et domus intactę te tremit arabię:
Et ſi qua extremis tellus ſe ſubtrahit oris
Sentiet illa tuas poſtmodo capta manus:
Hęc ego caſtra ſequar uates tua caſtra canendo
Magnus ero: ſeruent hunc mihi fata diem:
Vt caput in magnis ubi non eſt tangere ſignis
Ponitur hac imos ante corona pedes;

Sic nos nunc inopes laudis conſcendere carmen
Pauperibus ſacris uilia thura damus:
Nondum etiã aſcręos norunt mea carmina fontes
Sed modo permeſſi flumine lauit amor:

¶ Ad cynthiam.

Cribant de te alii uel ſis ignota licebit:
Laudet qui ſterili ſemina ponit humo:
Omnia (crede mihi) tecum uno munera lecto
Auferet extremi funeris atra dies:
Et tua tranſibit contemnens oſſa uiator:
Nec dicet cinis hic docta puella iacet

¶ Amorem deſcribit.

Vicunque ille fuit primus qui pinxit amorez.
Nonne putas miras hunc habuiſſe manus!
Hic primum uidit ſine ſenſu uiuere amantes
Et leuibus curis magna perire bona:
Idem non fruſtra uentoſas addidit alas
Fecit & humano corde uolare deum:
Scilicet alterna quoniam iactamur in unda
Noſtraque non ullis permanet aura locis
Et merito hamatis manus eſt armata ſagittis
Et pharetra ex humero gnoſia utroque iace

Ante ferit quoniam tuti quam cernimus hostem:
Nec quisquam ex illo uulnere sanus abit:
In me tela manent: manet & puerilis imago
Sed certe pennas perdidit ille suas:
Euelat hic nostro quoniam de pectore nusq̃
Assiduusque meo sanguine bello gerit:
Quid tibi iucundum est siccis habitare medullis?
Si pudor est alio traiice bella thoro
Intactos isto satius tentare ueneno
Non ego: sed tenuis uapulat umbra mea:
Quam si perdideris quis erit qui talia cantet
Hęc mea musa leuis / gloria magna tua est:
Qui caput & digitos: & lumina nigra puellę
Et canit ut soleant molliter ire pedes.

¶ Ad Cynthiam

n On tot achęmeniis armantur etrusca sagittis.
Spicula: quot nostro pectore fixit amor
Hic me tam graciles uetuit contemnere musas
Iussit & ascręum sic habitare nemus:
Non ut pierię quercus mea uerba sequantur
Aut possim hismaria ducere ualle feras
Sed magis ut nostro stupefiat cynthia uersu

Tunc ego sum in achio notior arte lino:
Non ego sum formę tantum mirator honeste
Nec si qua illustres fęmina iactat auos:
Me iuuet in gremio doctę legisse puellę:
Auribus & puris scripta probasse mea:
Hęc ubi contigerint populi confusa ualeto
Fabula: nam domina iudice tutus ero:
Quod si forte bonas ad pacem uerterit aures
Possum inimicitias tunc ego ferre iouis
Quandocunqꝫ igitur nostros mors claudet ocellos
Accipe quę serues funeris acta mei:
Nec mea tunc longa spacietur imagine pompa
Nec tuba sit fati uana querela mei
Nec mihi tunc fulcro sternatur lectus eburno
Nec sit in attalico mors mea nixa toro:
Desit odoriferis ordo mihi lancibus: adsint
Plebei paruę funeris exequię:
Sat mea sit magna si tres sint pompa libelli
Quos ego persephone maxima dona feram
Tu uero nodam pectus lacerata sequeris
Nec fueris nomen lassa uocare meum:
Osculaque in gelidis pones suprema labellis

Cum dabitur ſyrio munere plenus onix:
Deinde ubi ſuppoſitus cinerem me fecerit ardor
Accipiet manus paruula teſta meos:
Et ſit in exiguo laurus ſuperaddita buſto:
Quę tegat extincti funeris umbra locum
Et duo ſint uerſus qui nunc iacet arida puluis
Vnius hic quondam ſeruus amoris erat:
Nec minus hęc noſtri noteſcet fama ſepulchri
Quam fuerant phtii buſta cruenta uiri:
Tu quoque ſi quando uenies ad fata memento
Hoc iter lapides cana ueni memores
Interea caue ſis nos aſpernata ſepultos
Non nihil ad uerum conſcia terra ſapit
Atque utinam primis animam me ponere cunis
Iuſiſſet quęuis de tribus una ſoror
Nam quo tam dubię ſeruetur ſpiritus horę
Neſtoris eſt uiſus poſt tria ſecla cinis
Quis tam longeuę meminiſſet fata ſenectę
Gallicus iliacis miles in aggeribus
Non ille antiloci uidiſſet corpus humati
Diceret aut o mors cur mihi ſera uenis:
Tu tamen amiſſo nonunquam flebis amico

Fas est preteritos semper amare uiros:
Testis qui niueum quondam percussit adonem
Venantem idalio uertice durus aper:
Illis formosum iacuisse paludibus: illuc
Diceris effusa tu uenus esse coma:
Sed frustra mutos reuocabis cynthia manes:
Nam mea quid poterunt ossa minuta loqui
Letatur quod amica potitus sit.
n On ita dardanio gauisus atrida triumpho
Cum caderent magne laumedontis opes:
Nec sic errore exacto letatus uliysses:
Cum tetigit care littora dulichie:
Nec sic electra suum saluum cum aspexit orestem
Cuius falsa tenens fleuerat ossa soror:
Nec sic incolumem minois thesea uidit
Dedalium lino cum duce rexit iter:
Quanta ego preterita collegi gaudia nocte
Immortalis ero si altera talis erit:
At dum demissis supplex ceruicibus ibam
Dicebar sicco uilior esse lacu:
Nec mihi iam fastus opponere querit iniquos
Nec mihi ploranti lenta sedere potest:

Atq; utinam non tam sero mihi nota fuisset
Conditio: cineri nunc medicina datur:
Ante pedes cęcis lucebat semita nobis
Scilicet insano nemo in amore uidet:
Hoc sensi prodesse magis contemnite amantes:
Sic hodie ueniet si qua negauit heri:
Pulsabant alii frustra: dominamque uocabant
Mecum habuit positum lenta puella caput:
Hęc mihi deuictis potior uictoria parthis
Hęc spolia: hęc reges: hęc mihi currus erunt.
Magna ego dona tua figam cytherea columna
Taleq; sub nostro nomine carmen erit:
Has pono ante tuas tibi diua propertius ędes
Exuuias: tota nocte receptus amans:
Nunc ad te mea lux ueniet mea littore nauis
Seruata: in mediis sidat bonusta uadis:
Quod si forte aliqua nobis mutabere culpa
Vestibulum iaceam mortuus ante tuum.
Effert mutuas in amore nequitias.
o Me felicem: o nox mihi candida: & o tu
Lectule deliciis facte beate meis:
Quam multa apposita narramus uerba lucerna

Quantaque ſublato lumine rixa fuit:
Nam modo nudatis mecum eſt luctata papillis
Interdum tunica duxit operta moram
Illa meos ſomno laſſos patefecit ocellos
Ore ſuo: & dixit ſiccine lente iaces:
Quam uario amplexu mutamus brachia: quantuꝫ
Oſcula ſunt labris noſtra morata tuis
Non iuuat in cęco uenerem corrumpere motu
Si neſcis oculi ſunt in amore duces:
Ipſe paris nuda fertur periiſſe lacena
Cum menelaęo ſurgeret e thalamo:
Nudus & endymeon phębi cepiſſe ſororem
Dicitur: & nudę concubuiſſe deę:
Quod ſi pertendens animo ueſtita cubares
Sciſſa ueſte meas experiere manus
Quinetiam ſi me ulterius prouexerit ira
Oſtendes matri brachia lęſa tuę
Nec dum inclinatę probibent te ludere mammę
Viderit boc ſi quam iam peperiſſe pudet:
Dum nos fata ſinunt oculos ſatiemus amore
Nox tibi longa uenit nec reditura dies:
Atque utinam hęrentes/ ſic nos uincire cathena

Velles ut nunquam solueret ulla dies
Exemplo iunctę tibi sint in amore columbę
Masculus & totum fęmina coniugium:
Errat qui finem uesani quęrit amoris
Verus amor nullum nouit habere modum:
Terra prius falso partu deludit arantes
Et citius nigros sol agitabit equos:
Fluminaque ad caput incipient reuocare liquores
Aridius & sicco gurgite piscis erit:
Quam possim nostros alio transferre dolores
Huius ero uiuus mortuus huius ero:
Quod mihi si tecum tales concedere noctes
Illa uelit: uitę longus & annus erit:
Si dabit hęc multas fiam immortalis in illis.
Nocte una quiuis uel deus esse potest:
Qualem si cuncti uelent decurrere uitam:
Et pressi multo menbra iacere mero:
Non ferrum crudele neque esset bellica nauis:
Nec nostra actia cum uerteret ossa mare:
Nec totiens propriis circum opugnata triumphis.
Lassa foret crines soluere roma suos:
Hęc certe merito poterunt laudare minores

Leserunt nullos pocula nostra deos:
Tu modo dum liceat fructum ne desere uitę
Omnia si dederis oscula pauca dabis:
At ueluti folia arentes liquere corollas:
Quę passim calathis strata natare uides:
Sic nobis qui nunc magnum speramus amantes
Forsitan includet crastina fata dies.

¶ Ad Cynthiam.

Rętor ab illyricis uenit modo cynthia terris.
Maxima prę da ribi: maxima cura mihi:
Non potuit saxo uitam posuisse cerauno.
Ah neptune tibi qualia dona darem:
Nunc sine me plena fiunt conuiuia mensa
Nunc sine me tota ianua nocte patet:
Quare si sapis oblatas ne desere messes
Et stolidum pleno uellere carpe pecus:
Deinde ubi consumpto restabit munere pauper
Dic alias iterum nauiget ilyrias:
Cynthia non sequitur fasces nec curat honores
Semper amatorum ponderat illa sinus:
At tu nunc nostro uenus o succurre dolori
Rumpat ut assiduis membra libidinibus:

Ergo muneribus quiuis mercatur amorem
Iuppiter indigna merce puella perit:
Semper in oceanum mittit me querere gemmas:
Et iubet ex ipsa tollere dona tyro:
Atque utinam romę nemo esset diues & ipse
Straminea posset dux habitare casa:
Nunquam uenales essent ad munus amicę
Atque una fieret cana puella domo:
Non quia septenas noctes seiuncta cubares
Candida tam fędo brachia fusa uiro:
Non quia peccarim testor te: sed quia uulgo
Formosis leuitas semper amica fuit:
Barbarus excuscis agitat uestigia lumbis
Et subito felix nunc mea regna tenet:
Aspice quid donis eriphyla inuenit amatis
Arserit & quantis nupta creusa malis:
Nulla ne sedabit nostros iniuria fletus
An dolor hic uitiis nescit abesse suis:
Tot iam abiere dies: cum me nec cura theatri
Nec tetigit campi nec mea musa iuuat:
At pudeat certe: pudeat nisi forte quod aiunt
Turpis amor surdis auribus esse solet:

Cerne ducem modo qui fremitu compleuit inani
Actia damnatis ęquora militibus:
Hunc infamis amor uersis dare terga carinis
Iussit: & externo querere in orbe fugam:
Cęsaris hęc uirtus & gloria cęsaris hęc est.
Illa qua uicit condidit arma manu
Sed quascunque tibi uestes quoscũque smaragdos
Quos ue dedit flauo lumine chrysolithos:
Hęc uideam rapidas inuanum ferre procellas
Quę tibi terra uelim quę tibi fiet aqua:
Non semper placidus periuros ridet amantes
Iuppiter: & surda negligit aure preces:
Vidistis toto sonitus percurrere cęlo
Fluminaque ętherea desiluisse domo:
Non hęc pleiades faciunt/ neque aquosus orion
Nec sic de nihilo fulminis ira cadit:
Periuras tunc ille solet punire puellas
Deceptus quoniam fleuit & ipse deus:
Quare ne tibi sit tanti sidonia uestis
Vt timeas quotiens nubilis auster erit:

¶ De exclusione.

m Entiri noctem: promissis ducere amantem
Hoc erit infectas sanguine habere manus
Horum ego sum uates quotiens desertus amaras
Expleui noctes fractus utroque toro:
Vel tu tantalia moueare ad flumina sorte
Vt liquor arenti fallat ab ore sitim:
Vel tu sisyphios licet admirere labores
Difficile ut toto monte uolutet onus:
Durius in terris nihil est quod uiuat amante
Nec modo si sapias quod minus esse uelis:
Quem modo felicem inuidia admirante ferebant
Nunc decimo admittor uix ego quoque die:
Nunc iacere e duro corpus iuuat impia saxo
Sumere & in nostras trita uenena manus:
Nec licet in triuiis sicca requiescere luna
Aut per rimosas mittere uerba fores:
Quod quamuis ita sit dominam mutare cauebo
Tum flebit cum in me senserit esse fidem:

¶ Ad Cynthiam.

a Ssidue multis odium peperere querelę
Frangitur in tacito fęmina sępe uiro:
Si quid uidisti semper uidisse negato

Aut si quid doluit forte dolere nega:
Quid si iam canis ętas mea caneret annis?
Et faceret scissas languida ruga genas:
An non tithoni spernens aurora senectam
Desertum eoa passa iacere doma est:
Illum sępe suis decedens fouit in undis
Quam prius adiunctos sedula lauit equos:
Illum ad uicinos cum amplexa quiesceret indos
Maturos iterum est questa redire dies:
Illa deos currum conscendens dixit iniquos
Inuitum & terris pręstitit officium:
Cui maiora senis tithoni gaudia uiui
Quam grauis amisso memnone luctus erat:
Cum sene non puduit talem dormire puellam
Et canę totiens oscula ferre comę:
At tu etiam iuuenem odisti me perfida: cum sis
Ipsa anus haud longa curua futura die:
Quin ego diminuo curam quod sępe cupido
Huic malus esse solet cui bonus ante fuit:
Et nunc infectos demens immitare britannos
Ludis & extremo tincta nitore caput:
Vt natura dedit sic omnis recta figura est

Turpis romano belgicus ore color:
Illi sub terris fiant mala multa puellę
Quę mentita suas uertit inepta comas:
De me mi certe poteris formosa uideri
Mi formosa satis/ si modo sępe uenis:
An si ceruleo quedam sua tempora fuco
Tinxerit idcirco cerula bona forma est:
Cum tibi nec frater: nec sit tibi filius ullus
Frater ego tibi sim: filius unus ego:
Iste tuus semper tibi sit custodia lectus
Nec nimis ornata fronte cedere uelis:
Credam ego narranti noli committere famę
Et terram rumor transilit/ & maria.

Ad Cynthiam.

e T si me inuito discedis cynthia roma
Gaudeo quod sine me deuia rura colis:
Nullus erit castis iuuenis corruptor in agris
Qui te blanditiis non sinat esse probam.
Nulla neque ante tuas orietur rixa fenestras
Nec tibi clamatę somnus amarus erit:
Sola eris: & solos spectabis cynthia moutes
Et pecus & fines pauperis agricolę:

Illic te nulli poterunt corrumpere ludi:
Fanaque peccatis plurima causa tuis:
Illic assidue tauros spectabis arantes
Et uitem docta ponere falce comas:
Atque ibi rara feres inculto thura sacello
Hędus ubi agrestes corruet ante focos:
Protinus & nuda choreas imitabere sura:
Omnia ab externo sint modo tuta uiro:
Ipse ego uenabor iam nunc me sacra dianę
Suscipere & ueneri ponere uota iuuat:
Incipiam captare feras/ & reddere pinni
Cornua: & audaces ipse monere canes:
Non tamen ut uastos ausim tentare leones
Aut celar agrestes cominus ire sues:
Hęc igitur mihi sit lepores audacia molles
Excipere & stricto figere auem calamo:
Qua formosa suo clitumnus flumina luco
Integit & niueos abluit unda boues.
Tu quotiens aliquid conabere uita memento
Venturum paucis me tibi luciferis:
Sic me nec solę poterunt auertere siluę
Nec uaga muscolis flumina fusa iugis:

Quin ego in assidua mutem tua nomina lingua
Absenti nemo ne nocuisse uelit:

Ad Cynthiam.

q Vid fles abducta grauius briseide? quid fles
Anxia captiua tristius andromacha?
Quid ue mea de fraude deos insana fatigas?
Quid quereris nostram sic cecidisse fidem?
Non tam nocturna uolucris funesta querela
Attica cecropiis obstrepit in foliis:
Nec tantum niobę / bis sex ad busta superbę
Solicito lachrymas defluit a sypilo:
Me licet ęratis astringant brachia nodis
Sint mea uel danaes condita menbra modo:
In te ego & ęratas rumpam mea uita catenas
Ferratam danaes stasiliamque domum?
De te quodcunque ad surdas mihi dicitur aures
Tu modo ne dubita de grauitate mea:
Ossa tibi iuro per matris / & ossa parentis
Si fallo cinis heu sit mihi uterque grauis:
Me tibi ad extremas mansurum uita tenebras
Ambos una fides auferet unda dies:
Quod si nec nomen: nec me tua ferma teneret

Posset seruitium mite tenere tuum:
Septima iam plenę deducitur orbita lunę
Cum de me/& de te compita nulla tacent:
Interea nobis nonunquam ianua mollis:
Nonnunquam lecti copia facta tui:
Nec mihi muneribus nox ulla est empta beatis
Quicquid eram hoc animi gratia magna tui:
Cum te tam multi peterent: tu me una petisti
Possum ego naturę non meminisse tuę:
Tum me uel tragicę uexetis erinnydes:& me
Inferno damnes ęacę iudicio:
Atque inter tityi uolucres mea pęna uagetur:
Tumque ego sisyphio saxa labore geram:
Nec tu supplicibus me sis uenerata tabellis
Vltima talis erit quę mea prima fides::
Hoc mihi perpetuo ius est quod solus amator
Nec cito desisto:nec temere incipio:

Ad Cynthiam.

a H quantum de me panthi tibi pagina finxit
Tantum illi pantho ne sit amica uenus:
Sed tibi iam uideor dodona uerior augur:
Vxorem ille tuus pulcher amator habet:

Tot noctes periere nihil pudet: aſpice cantat
Liber. tu nimium credula ſola iaces:
Et nunc inter eos tu ſermo es: te ille ſuperbus
Dicit ſe inuito ſępe fuiſſe domi:
Diſperiam ſi quicquam aliud q̄ gloria de te
Quęritur: has laudes ille maritus habet:
Colchida ſic hoſpes quondam decepit iaſon
Eiecta eſt tenuis nanque creuſa domo:
Sic a dulichio iuuene eſt eluſa calypſo
Vidit amatorem pandere uela ſuum:
Ah nimium faciles aurem prebere puellę
Diſcite deſerte non temere eſſe bonę
Huic quoque qui reſtat iam pridem quęritur alter
Experta in primo ſtulta cauere potes:
Nos quocunque loco nos omni tempore tecum
Siue ęgra pariter: ſiue ualente ſumus

¶ Ad Heremum demophoontem

ſ Cis heremi multas pariter placuiſſe puellas
Scis mihi demophoon multa uenire mala
Nulla mihi fruſtra luſtrantur compita plantis
O nimis exitio nata theatra meo:
Siue aliquis molli deducit candida geſtu

Brachia:ſeu uarios incinit ore modos:
Interea noſtri querunt ſibi uulnus ocelli
Candida non tecto pectore ſi qua ſedet:
Siue uagi crines puris in frontibus errant
Indica quos medio uertice gemma tenet
Quę ſi forte aliquid uultu mihi dura negarit
Frigida de tota fronte cadebat aqua
Quęris demophoon cur ſim tam mollis in omnes
Quod quęris quare non habet ullus amor:
Cur aliquis ſacris laniat ſua brachia cultris?
Et phrigis inſanos ceditur ad numeros:
Vnicuique dedit uitium natura creato
Mi fortuna aliquid ſemper amare dedit:
Me licet & thamyrę cantoris fata ſequantur
Nunquam ad formoſas inuide cęcus ero
Sed tibi ſi exiles uideor tenuatus in artus
Falleris:haud unquam eſt culta labore uenus
Percontere licet:ſępe eſt experta puella
Officium tota nocte ualere meum:
Iuppiter alcinenę geminas requieuerat arctos
Et celum noctu bis ſine rege fuit:
Nec tamen idcirco languens ad fulmina uenit

Nullus amor uires eripit ipse suas?
Quid cum e complexu briseidos iret achilles
Non fugere minus thessala tela phryges?
Quid ferus andromachę lecto cũ surgeret hector
Bella micenaeę non timuere rates?
Ille uel hic classes poterat: uel perdere muros
Hic ego pelides hic uerus hector ego:
Aspice uti cęlo modo sol modo luna ministret
Sic etiam nobis una puella parum est:
Altera me cupidis teneat foueatque lacertis
Altera si quando non sinit esse locum:
Aut si forte irata meo sit facta ministro
Vt sciat esse aliam quę uelit esse mea:
Nam melius duo defendunt retinacula nauem
Tutius & geminos anxia mater alit:
Aut si es dura nega sin es non dura uenito
Quid iuuat & nullo ponere uerba loco?
Hic unus dolor est ex omnibus acer amanti
Speranti subito si qua uenire neget:
Quanta illum toto uersant suspiria lecto
Cui recipi que non nouerit illa uetat:
Et rursum puerum querendo audita fatigat

Quem quę ſcire timet quęrere plura iubet.

¶ De amoris ſeruitute.

Vi fuit indocti fugienda & ſemita uulgi
Ipſa petita lacu nunc mihi dulcis aqua eſt:
Ingenuus quiſquam alterius dat munera ſeruo
Vt promiſſa ſuę uerba ferat dominę:
Et puęrit totiens quę nam nunc porticus illam
Integit: & campo quo mouet illa pedes:
Deinde ubi pertuleris quos dicit fama labores
Herculis: ut ſcribat muneris ecquid habes!
Cernere uti poſſis uultum cuſtodis amari
Captus & in nuda ſępe latere caſa:
Quam care ſemel in toto nox uertitur anno
Ah pereant ſi quos ianua clauſa iuuat:
Contra reiecto quę libera uadit amictu
Cuſtodum & nullo ſepta t more placet:
Cui ſępe immundo ſacra conteritur uia ſacco
Nec ſinit eſſe moram ſi quis adire uelit:
Differet hęc nunquam nec poſcet garrula quę te
Aſtrictus ploret ſępe dediſſe pater:
Nec dicet timeo: propera iam ſurgere quęſo
Infelix hodie uir mihi rure uenit:

Et quas eupbrates: & quas mihi misit orontes
Me capiant: nolim furta pudica tori
Libertas quoniam nulli iam restat amanti
Nullus liber erit si quis amare uolet.

¶ Ad Cynthiam.

V loqueris cum sit iam noto fabula libro
Et tua sit toto cynthia lecta foro:
Cui non his uerbis aspergat tempora sudor?
Aut pudor ingenuus: aut reticendus amor:
Quod si tam facilis spiraret cynthia nobis:
Non ego nequitię dicerer esse caput
Nec sic per totam infamis traduceret urbem
Vreret & quamuis nomina uerba darem
Quare ne tibi sit mirum me quęrere uiles
Partius infamant: num tibi causa leuis?
Et modo pauonis caudę flabella superbę:
Et manibus dura frigus habere pila
Et cupit iratum talos me poscere eburnos
Quęque nitent sacra uilia dona uia:
Ah peream si me ista mouent dispendia: sed me
Fallaci domine iam pudet esse iocum:
Hoc erat in primis quod me gaudere iubebas

Tam te formosam non pudet esse leuem!
Vna aut altera nox nundum est in amore peracta
Et dicor lecto iam grauis esse tuo:
Me modo laudabas: & carmina nostra legebas
Ille tuus pennas tam cito uertit amor:
Contendat mecum ingenio contendat & arte
Imprimis una discat amare domo:
Si libitum tibi erit lernęas pugnet ad hydras
Et tibi ad hesperio mala dracone ferat
Tetra uenena libens & naufragus ebibat undas
Et nunquam pro te deneget esse miser:
Quos utinam in nobis uita experiare labores
Iam tibi de timidis iste proteruus erit:
Qui nunc se in timudum iactando uenit honorem
Dissidium uobis proximus annus erit:
At me non ętas mutabit tota sybillę
Non labor alcidę/ non niger ille dies:
Tu mea compones & dices ossa properti
Hęc tua sunt eheu tu mihi certus eras:
Certus eras eheu: quamuis nec sanguine auito
Nobilis/ & quamuis nauita diues eras
Nil ego non patiar nunquam me iniuria mutat

Ferre ego formosam nullum onus esse puto:
Credo ego non paucos ista periisse figura
Credo ego sed multos non habuisse fidem:
Paruo dilexit spacio minoida theseus
Phyllida demophoon: hospes uterque malus:
Iam tibi iasonia nota est medea carina
Et modo seruato sola relicta uiro:
Dura est quę multis simulatum fingit amorem
Et se plus uni si qua parare potest:
Noli nobilibus noli conferre beatis:
Vix uenit extremo qui legit ossa die:
Ii tibi nos erimus: sed tu potius precor ut me
Demissis plangas pectora nuda comis:

¶ Ad Amicam.

Nica nata meo pulcherrima cura dolori
Excludit quoniam sors mea sępe: ueni:
Ista meis fiet notissina forma libellis
Calue tua uenia: pace catulle tua
Miles depositis annosus secubat armis
Grandeuique negant ducere aratra boues:
Putris & in uacua requiescit nauis arena.
Et uetus in templo bellica parma uacat.

At me ab amore tuo diducet nulla senectus
Siue ego tithonus siue ego nestor ero:
Nonne fuit satius duro seruire tyranno
Et gemere in tauro sęue perille tuo:
Gorgonis & satius fuit obdurescere uultu
Caucasias etiam si pateremur aues:
Sed tamen obsistam teritur rubigine mucro
Ferreus: & paruo sępe liquore silex:
At nullo dominę teritur sub limine amor: qui
Restat: & immerita sustinet aure minas:
Vltro contemptus rogat: & peccasse fatetur
Lęsus/ & inuitis ipse redit pedibus:
Tu quoque qui pleno fastus assumis amore
Credule nulla diu fęmina pondus habet:
An quisquam in mediis persoluit uota procellis
Cum sępe in portu fracta carina natat:
Aut prius infecto deposcit premia cursu
Septima quam metam triuerit arte rota:
Mendaces ludunt flatus in amore secundi.
Si qua uenit sero magna ruina uenit:
Tu tamen interea quamuis te diligat illa
In tacito cohibe gaudia clausa sinu:

Nanque in amore ſuo ſemper ſua maxima cuique
Neſcio quo pacto uerba nocere ſolent:
Quamuis te perſępe uocet ſemel ire memento
Inuidiam quod habet non ſolet eſſe diu:
At ſi ſecla forent antiquis grata puellis
Eſſem ego quod nunc tu:tempore uincor ego:
Non tamen iſta meos mutabunt ſecula mores
Vnuſquiſque ſua nouerit ire uia:
At uos qui officia in multos reuocatis amores:
Quantum ſi cruciat lumina ueſtra dolor:
Vidiſtis pleno teneram candore puellam
Vidiſtis fuſco:ducit uterque color:
Vidiſtis quandam argiua prodire figura
Vidiſtis noſtras utraque forma rapit:
Illaque plebeio uel ſit ſandicis amictu
Hęc atque illa mali uulneris una uia eſt:
Cum ſatis una tuis inſomnia portet ocellis
Vna ſit & cuiuis fęmina multa mala:

¶Somnium de amica.

Idi te in ſomnis fracta mea uita carina
Ionio laſſas ducere rore manus:
Et quęcunque in me fueras mentita fateri

Nec iam humore graues tollere posse comas:
Qualem purpureis agitatam fluctibus hellen:
Aurea quam molli tergore uexit ouis:
Quam timui ne forte tuum mare nomen haberet
Atque tua labens nauita fleret aqua:
Quę tum ego neptuno: quę tum cũ castore fratri
Quęque tibi excępi iam dea leucothoe:
At tu uix primas extollens iurgite palmas
Sępe meum nomen iam peritura uocas:
Quod si forte tuos uidisset glaucos ocellos
Esses ioui facta puella maris:
Et tibi ob inuidiã nereides increpitarent
Candida nisęq: cerula cymothoę:
Sed tibi subsidio delphinum currere uidi
Qui puto arioniam uexerat ante lyram:
Iamque ego conabar summo me mittere saxo:
Cum mihi discussit talia uisa metus:
Nunc admirentur quod tam mihi pulchra puella
Seruiat: & tota dicar in urbe potens:
Non si cambysę redeant: & flumina croesi
Dicat de nostro surge poeta toro:
Nam mea cum recitat dicit se odisse beatos

Carmina tam sancte nulla puella colit
Multum in amore fides/multuꝫ constantia ꝓdest
Qui dare multa potest multa/ & amare potest
Seu mare per longum mea cogitet ire puella
Hanc sequar & fidos una aget aura duos:
Vnum litus erit sopitis: unaque tecto
Aerbor: & ex una sępe bibemus aqua
Et tabula una duos poterit componere amantes
Prora cubile mihi seu mihi puppis erit
Omnia perpetiar sęuus licet urgeat eurus
Velaque in incertum frigidus austar agat:
Quicunque & uenti miserum uexastis ulyxen
Et danaum euboico littore mille rates:
Et qui mouistis duo littora: cum rudis argus
Dux erat ignoto missa columba mari:
Illa meis tantum non unquam desit ocellis
Incendat nauem iuppiter ipse licet:
Certe hisdem nudi pariter iactabimur oris
Me licet nnda ferat: te modo terra tegat:
Sed non neptunus tanto crudelis amori
Neptunus fratri par in amore ioui:
Testis amymone latices cum ferret in aruis

Compressa & larnę pulsa tridente palus!
Iam deus amplexu uotum persoluit: at illi
Aurea diuinas urna refudit aquas:
Crudelem & boream rapta orithyia negauit:
Hic deus & terras & maria alta domat:
Crede mihi nobis mitescet scylla/nec unquam
Alternante uorans uasta charybdis aqua:
Ipsaque sydera erunt nullis obscura tenebris
Purus & orion: purus & hędus erit:
Quod mihi si ponenda tuo sit corpore uite
Exitus hic nobis non inhonestus erit:

In certa mortam mortis hora.

a Tuos incertam mortales funeris horam
Queritis & qua sit mors aditura uia:
Queritis & cęlo phęnicum inuenta sereno
Quę sit stella homini cōmoda: queque mala
Seu pedib9 pthos sequimur/seu classe britannos
Et maris & terrę cęca pericula uię
Rursus & obiectum flem9 capiti esse tumultum
Cum mauors dubias miscet utrimque uias:
Pręterea domibus flammam domibusq; ruinam
Ne subeant labris pocula nigra tuis

Solus amans nouit quando periturus & a qua
Morte: neque hic boreę flabra neq; arma timet
Iam licet & stygia sedeat sub arundine remex
Cernat & infernę tristia uela ratis:
Si modo clamantis reuocauerit aura puellę
Concessum nulla lege redibit iter.

¶Pro amica egrotante.

i Vppiter affectę tandem miserere puellę
Tam formosa tuum mortua crimen erit:
Venit enim tempns quo torridus estuat aer
Incipit & sicco feruere terra cane:
Sed nō tam ardoris culpa est: neque crimina cęli
Quam totiens sanctos non habuisse deos:
Hoc perdit miseras: hoc perdidit ante puellas
Quicquid iuratur uentus & unda rapit:
Nun sibi collatam doluit uenus illa perque
Prę se formosis inuidiosa dea est:
An contenta tibi iunonis templa palasge:
Palladis aut oculos ausa negare bonos:
Semper formosę non nostis parcere uerbis
Hoc tibi lingua nocens hoc tibi forma dedit
Sed tibi uexate per multa pericula uitę

Extremo uenit mollior hora die:
Io uerso caput primos mugiuerat annos
Non dea quę nili flumina uacca bibit
Ino etiam prima terris ętate uagata est
Hanc miser implorat nauita leu cothoen:
Andromede monstris fuerat deuota marinis
Hęc eadem persei nobilis uxor erat:
Calisto arcadios errauerat ursa per agros
Hęc nocturna suo sydere uela regit:
Quod si forte tibi properarint fata quietem
Illa sepulturę fata beata tuę:
Narrabis semele quo sit formosa periclo:
Credet & illa suo docta puella malo
Et tibi męonias interque heroidas omnis
Primus erit nulla non tribuente locus:
Nunc utcunque potes fato gere saucia morem
Et deus & durus nertitur ipse dies:
Hoc tibi uel poterit coniunx ignoscere iuno
Frangitur & iuno si qua puella perit
Deficiunt magico torti sub carmine rumbi
Et iacet extincto laurus adusta foco
Et iam luna negat totiens descendere cęlo

Nigraque funestum condidit omen auis.
Vna ratis fati nostros portabit amores
Cerula ad infernos uelificata lacus:
Si non unius queso miserere duorum
Viuam si uiuet: si cadit illa cadam:
Pro quibus optatis sacro me carmine damno
Scribã ego per magnũ est salua puella iouem:
Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta sedebit
Narrabitque sedens longa pericla sua:
Hęc tua persephone maneat clementia: nec tu
Persephones coniunx sęuior esse uelis:
Sunt apud infernos tot milia formosarum
Pulchra sit in superis scilicet una locis:
Vobiscum est iope uobiscum candida tyro
Vobiscum europe: nec proba pasiphae:
Et quot troia tulit: uetus & quot achia formas:
Et phębi & priami diruta regna senis:
Et quecunque erat in numero romana puella
Occidit: has omnes ignis auarus habet:
Nec forma eternum: aut cuiq; ẽ fortuna perhẽnis
Longius aut propri9 mors sua quenque manet
Tu quoniam es mea lux magno demissa periclo

Munera dianę debita redde choro:
Redde etiam excubias diuę nunc ante iuuentę
Votiuas noctes & mihi solue decem.

Ad Cynthiam.

b Esterna mea lux cum potus nocte uagarer
Nec me seruoꝝ duceret ulla manus:
Obuia nescio quot pueri mihi turba minuta
Venerat hos uetuit me numerare timor:
Quorum alii faculas:alii retinere sagittas
Pars etiam uisa est uincla parare mihi:
Sed nudi fuerant:quorum lasciuior unus
Arripite hunc inquit nam bene nostis eum:
Hic erat:hunc mulier nobis irata locauit
Dixit:& in collo iam mihi nodus erat
Hic alter iubet in medium propellere:& alter
Intereat qui nos non putat esse deos:
Hęc te non meritum totas expectat in horas
At tu nescio quas queris inepta fores:
Quę cum sidonię nocturna ligamina mitrę
Soluerit: atq; oculos mouerit illa graues:
Afflabunt tibi non arabum de gramine odores
Sed quos ipse suis fecit amor manibus:

Parcite iam fratres iam certos spondet amores
Et iam ad mandatam uenimus ecce domum:
Atque ita me iniecto duxerunt rursus amictu
I nunc & noctes disce manere domi:
Mane erat & uolui si sola quiesceret illa
Visere: at in lecto Cynthia sola fuit:
Obstupui non illa mihi formosior unquam
Visa: neque ostrina cum fuit in tunica:
Ibat: & hinc castę narratum somnia uestę
Non sibi neue mihi quę nocitura forent
Talis uisa mihi somno demissa recenti
Heu quantum per se candida forma ualet:
Quę tu matutinus ait speculator amicę
Me similem uestris moribus esse putas?
Non ego tam facilis: sat erit mihi cognitus unus
Vel tu uel si quis uerior esse potest:
Apparent non ulla toro uestigia presso
Signa uoluptatis nec iacuisse duos:
Aspice ut in toto nullus mihi corpore surgat
Spiritus admisse notus adulterio.
Dixit: & opposita propellens sauia ueste
Prosilit in laxa nixa pedem solea:

Sic ego tan ſancti cuſtos recludor amoris
Ex illo felix nox mihi nulla fuit
¶ Ad eandem.
q uo fugis ab demẽs: nulla eſt fuga: tu licet uſq;
Ad thanain fugias: uſque ſequetur amor:
Non ſi pegaſeo uecteris in aere dorſo
Nec tibi ſi perſi mouerit ala pedes:
Vel ſi te ſectę rapiant talaribus aurę
Nil tibi mercurii proderit alta uia:
Inſtat ſemper amor ſupra caput: inſtat amanti:
Et grauis ipſe ſuper libera colla ſedet:
Excubat ille acer cuſtos/ & tollere nunquam
Te patietur humo lumina capta ſemel:
Et iam ſi preces deus exorabilis ille eſt
Si modo prę ſentis uiderit ille preces:
Iſta ſenes licet accuſent conuiuia duri
Nos modo propoſitum uita teramus iter:
Illorum antiquis onerentur legibus aures
Hic locus eſt in quo tibia docta ſonet:
Quę non iure uado meandri iacta nataſti
Turpia cum faceret pallidus ora timor:
Nunc iam dura paras phrygias nũc ire per undas

Et petere hircani littora nota maris:
Spargere & alterna cõmunes cęde penates
Et ferre ad patrios pręmia dira lares:
Vna contentum pudeat me uiuere amica
Hoc si crimen erit: crimen amoris erit:
Mi nemo abiciat: libiat tibi cynthia mecum
Roseida muscosis antra tenere iugis:
Illic aspicies scopulis hęrere sorores:
Et canere antiqui dulcia furta iouis:
Vt semele est combustus: ut est deperditus io
Denique ut ad troię tecta uolarit auis:
Quod si nemo extat qui uicerit alitis arma
Cõmunis culpe cur reus unus agor:
Nec tu uirginibus reuerentia moueris ora:
Hic quoque non nescit quid sit amare chorus:
Si tamen oeagri quędam compressa figura
Bistoniis olim rupibus accubuit:
Hic ubi me prima statuent in parte choreę
Et medius docta cuspide bacchus erit:
Tum capiti sacros patiar pendere corimbos
Nam sine te nostrum non ualet ingenium:

Ad cinthyam.

Veris cur ueniam tibi tardior aurea phębi
Porticus a magno cęsate aperta fuit:
Tanta erat in speciem pęnis digesta columnis
Iupiter quas danai fęmina turba senis:
Hic equidem phębo uisus mihi pulchrior ipso
Marmareus tacita carmen hiare lyra:
Atque aram circum steterant armenta myronis
Quatuor artificis inuidia signa boues:
Tum medium claro surgebat marmore templum
Et patria phębo carius ortygia:
Et quo solis erat supra fastigia currus
Et ualuę libyci nobile dentis opus:
Altera deiectos parnasi uertice gallos
A ltera merebat funera tantalidos:
Deinde inter matrem deus ipse interque sororem
Pythius in longa carmina ueste sonat:
Qui uidet is peccat:qui non te uiderit ergo
Non cupiet facti crimina lumen habet:[
Nam quid pernosti dubias o cynthia sortes;
Quid petis ęaei męnia thelegoni?
Cur uatem herculeum deportant esseda tybur?
Appia cur totiens te uia ducit anum?

Hoc utinam ſpatiere loco quocunque uagabis
Cynthia: ſed tibi me credere turba uetat:
Cum uidet accenſis deuotam currere tędis
In nemus: & triuię lumina ferre deę
Scilicet umbroſis ſordet pompeia columnis
Porticus auleis nobilis attalicis:
Et creber pariter platanis ſurgẽtibus ordo
Flumina ſopito quęque marone cadunt:
Et leuiter nymphis tota crepitantibus urbe
Cum ſubito triton ore recondit aquam:
Falleris: iſta tui furtum uia monſtrat amoris
Non urbem demens: lumina noſtra fugis:
Nil agis inſidias in me componis inanes
Tendis iners docto retia nota mihi:
Sed de me minus eſt: fame iactura pudicę
Tanta tibi miſerę quanta mereris erit:
Nuper enim de te noſtras me lędit ad aures
Rumor: & in tota non bonus urbe fuit:
Sed tu non debes inimicę credere linguę
Semper formoſis fabula pęna fuit:
Non tua deprenſo damnata eſt fama ueneno
Teſtis eris puras phębe uidere manus:

Sin autem longo uox una aut altera lusu:
  Consumpta est: nõ me crimina parua manent:
Tindaris externo patriam mutauit amore
  Et sine decreto est uiua reducta domum:
Ipsa uenus q̃uis corrupta libidine martis
  Nec minus in cęlo semper honesta fuit:
Quamuis ida parim pastorem dicat amasse.
  Atque inter pecudes accubuisse deam:
Hoc & hamadryadum spectauit turba sororum
  Silenique senis: & pater ipse chori:
Cum quibus idaeo legisti poma sub antro
  Supposita excipiens naica dona manu:
An quisquã in tanto stuprorum ex agmine quęrit
  Cur hęc tam diues? quis dedit: unde dedit?
O nimium nostro felicem tempore romam
  Si contra mores una puella facit:
Hęc eadem ante illam impune & lesbia fecit:
  Quę sequitur certe est inuidiosa minus:
Qui quęrit tacios ueteres durosque sabinos
  Hic posuit nostra nuper in urbe pedem:
Tu prius & fluctus poteris siccare marinos
  Altaque mortali deligere astra manu:

Quam facere ut nostrę nolint peccare puellę
Hic mos saturno regna tenente fuit:
Et cum deucalionis aquę fluxere per orbem
Et post antiquas deucalionis aquas:
Dic mihi quis potuit lectum seruare pudicum?
Quę dea cum solo uiuere sola deo?
Vxorem quondam magni minois (ut aiunt)
Corripit torui candida forma bouis:
Nec minus ęrato danae circundata muro
Non potuit magno casta negare ioui:
Quod si tu graias: tuque es imitata latinas
Semper uiue meo libera iudicio:

¶ Ad Cynthiam.

Tristia iam redeunt iterum solemnia nobis
Cynthia iam noctes est operata decem:
Atque utinam pereat nilo quę sacra repente
Misit matronis inachis ausoniis:
Quę dea tam cupidos totiens diuisit amantes
Quęcunque illa fuit semper amara fuit
Tu certe iouis ocultis in amoribus io
Sensisti multas quid sit inire uias:
Cum te iussit habere puellam cornua iuno

Et pecoris duro perdere uerba sono:
Ah quotiens quernis lęsisti frondibus ora
Mansisti stabulis abdita pasta tuis:
An quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
Iuppiter: idcirco facta superba dea es?
An tibi non satis est fuscis ęgyptus alumnis
Cur tibi tam longa roma petita uia?
Quid ue tibi prodest uiduas dormire puellas?
Sed tibi crede mihi cornua rursus erunt:
Aut nos e nostra te sęua fugabimus urbe
Cum tyberi nilo gratia nulla fuit:
At tu quę nostro nimium placata dolore es
Noctibus his uacui ter faciamus iter:
Non audis & uerba sinis mea ludere: cum iam
Flectant icarii sydera tarda boues:
Lenta bibis medię nequeunt te frangere noctes
Aut nondum est talos mittere lassa manus:
Ah pereat quęcunque meracas repperit uuas
Corrupitque bonas nectare primus aquas:
Icare cecropiis merito iugulate colonis
Pampineus nosti q̄ sit amarus odor:
Tu quoque o eurition uino centaure peristi

Nec non bismario tu polypheme mero:
Vino forma perit: uino corrumpitur ętas
Vino sępe suum nescit amica uirum:
Me miserum: ut multo nihil es mutata Leo
Iam bibe formosa es nil tibi uina nocent
Cum tua prępendent demissa in pocula serta
Et mea deducta carmina uoce legis:
Largus effuso madeat tibi mensa falerno
Spumet & aurato mollius in calice:
Nulla tamen lecto recipit se sola libenter
Est quiddam quod uos quęrere cogat amor:
Semper in absentis felicior ęstus amantes
Eleuat assiduos copia longa uiros:
Cur quisquam faciem dominę iam credit amori
Sic erepta mihi pene puella mea est:
Expertus dico: nemo est in amore fidelis
Formosam raro non sibi quisque petit:
Polluit ille deus cognatos soluit amicos
Et bene concordes tristia ad arma uocat:
Hospes in hospicium menelao uenit adulter
Colchis & ignotum non ne secuta uirum est
Lynceu tu ne meam potuisti perfide curam:

Tangere non ne tuę tum cecidere manus?
Quid si non constans illa & tam certa fuisset
Posset & in tanto uiuere flagitio:
Tu mihi uel ferro pectus uel perde ueneno:
A domina tantum te modo tolle mea:
Te socium uitę: te corporis esse licebit:
Te dominum admitto rebus amice meis:
Lecto te solum/lecto te deprecor uno
Riualem possum non ego ferre iouem:
Ipse meas solus (quod nihil est) ęmulor umbras
Stultus quod stulto sępe timore tremo:
Vna tamen causa est qua crimina tanta remitto
Errabant multo quod tua uerba mero:
Sed nunquam uitę fallet me ruga seuerę
Omnes iam norunt q̄ sit amare bonum:
Lynceus ipse meus seros insanit amores
Solum te nostros lętor adire deos:
Quid tua socraticis tibi nunc sapientia libris
Proderit: aut rerum dicere posse uias:
Aut quid thęei tibi prosunt carmina lecta:
Nil iuuat in magno uester amore senex
Tu satius memorem musis imitere philetam

Et non inflati somnia callimachi:
Nam rursus licet ętoli referas acheloi
Eluxerit ut magno fractus amore liquor:
Atque etiam ut phrigio fallax meandria campo
Errat & ipsa suas decipit unda uias:
Qualis & adrasti fuerit uocalis arion:
Tristis ad archemori funera uictor equus:
Non amphiareę prosunt tibi fata quadrigę
Aut capanei grata ruina ioui:
Desine & ęschyleo componere uerba coturno:
Desine & ad molles menbra resolue toros
Incipe iam angusto uersus includere torno
Inque tuos ignes dure poeta ueni:
Tu non anthimacho:non tutior ibis homero
Despicit & magnos recta puella deos:
Sed non ante grauis taurus succumbit aratro
Cornua q̄ ualidis hęserit in laqueis:
Nec tu tam duros per te patieris amores
Trux tamen a nobis ante domandns eris:
Harum nulla solet rationem querere mundi
Nec cur fraternis luna laboret equis:
Nec si post stygias aliquid restauerit undas

Nec ſi conſulto fulmina miſſa tonent:
Aſpice me cui parua domi fortuna relicta
Nullus & antiquo marte triumphus aui:
Vt regnem mixtas inter conuiua puellas
Hoc ego quod tibi nunc eleuor ingenio:
Me iuuet eternis poſitum languere corollis
Quem tetigit iactu certus ad oſſa deus:
Actia uirgilio cuſtodis littora phębi
Cęſaris & fortes dicere poſſe rates:
Qui nunc ęneę troiani ſuſcitat arma
Lactaque lauinis męnia littoribus:
Cedite romani ſcriptores cedite graii
Neſcio quid maius naſcitur iliade:
Tu canis umbroſi ſubter pineta galeſi
Thyrſin:& atritis daphnin arumdinibus:
Vtque decem poſſint corrumpere mala puellas
Miſſus & impreſſis hędus ab uberibus:
Felix qui uiles pomis mercaris amores
Huic licet ingratę tityrus ipſe canat:
Felix intactum coridon qui tentat alexin
Agricolę domini carpere delicias:
Quamuis ille ſua laſſus requieſcat auena

Laudatur facilis inter amadryadas:
Tu canis ascrei ueteris pręcepta poetę
Quo seges in campo quo uiret uua iugo:
Tale facis carmen docta testudine quale
Cynthius impositis temperat articulis:
Non tamen hęc ulli uenient ingrata legenti
Siue in amore rudis siue peritus erit:
Nec minor his animis:aut si minor ore canorus
Anseris in docto carmine cessit olor:
Hęc quoque perfecto ludebat iasone uarro
Varro leuiadię maxima flamma suę:
Hęc quoque lasciui cantarunt scripta catulli
Lesbia quis ipsa notior est helena:
Hęc etiam docti confessa est pagina calui
Cum caneret miserę funera quintilię:
Et modo formosa q̃multa lycoride gallus
Mortuus inferna uulnera lauit aqua:
Cynthia quinetiam uersu laudata Properti
Hos inter si me ponere fama uolet.

¶ Aur. ꝑpertii meuanii elegiaꝝ Li. iiii.

Allimachi manes & choi sacra philetę
In uestrum quęso me sinite ire nemus:

Primus ego in gredior puro de fonte sacerdos
Italia per graios orgia ferre choros:
Dicite quo pariter carmen tenuistis in antro
Quo ue pede ingressi qua ue bibistis aquam
Ah ualeat phębum quicunque moratur in armis
Exactus tenui pumice uersus eat:
Quo me fama leuat terra sublimis: & a me
Nata coronatis musa triumphat eqnis
Et mecum in curru parui uectantur amores
Scriptorumque meas turba secuta rotas
Quid frustra missis in me certatis habenis!
Non datur ad musas currere lata uia:
Multi roma tuas laudes annalibus addent
Qui finem imperii bactra futura canent:
Sed quod pace legas opus hoc de monte sororuʒ
Detulit intacta pagina nostra uia:
Mollia pegasides date uestro serta poetę
Non faciet capiti dura corona meo:
At mihi quod uiuo detraxerit inuida turba
Post obitum duplici fęnore reddit honus
Omnia post obitum fingit maiora uetustas
Maius ab exequiis nomen in ora uenit

Nam quis equo pulſas abiegno noſceret arces
  Fluminaque ęmonio cominus iſſe uiro:
Ideum ſimoenta iouis cunabula parui
  Hectora per campos ter maculaſſe rotas:
Deiphobũque:helenũque:& polydamãte ĩ armis
  Qualencunque parin uix ſua noſcet humus:
Exiguo ſermone fores nunc ilion:& tu
  Troia bis oetęi numine capta dei:
Nec non ille tui caſus memorator homerus
  Poſteritate ſuum creſcere ſenſit opus:
Meque inter ſeros laudabit roma nepotes
  Illum poſt cineres auguror eſſe diem:
Ne mea contempto lapis indicet oſſa ſepulchro
  Prouiſum eſt lytio uota probante deo:

¶Ad librum ſecundum.

c Arminis interea noſtri redeamus in orbem
  Gaudeat ut ſolito tacta puęlla ſono:
Orphea te tenuiſſe feras/ & concita dicunt
  Flumina threicia detinuiſſe lyra:
Saxa cythęronis thebas agitata per artem
  Sponte ſua in muri membra coiſſe ferunt:

Quin etiam poliphemе fera galathea sub ętna
Ad tua rorantes carmina flexit equos:
Miremur nobis & baccho & apolline dextro
Turba puellarum si mea uerba colit:
Quod non tęnariis domus ē mihi fulta columnis
Nec camera auratas inter eburna trabes:
Nec mea phęatias equant pomaria siluas
Non operosa rigat martius antra liquor:
At musę comites, & carmina cara legenti.
Et defessa choris calliopea meis:
Fortunata meo si qua est celebrata libello
Carmina erunt formę tot monumenta tuę:
Nam neque pyramidu₃ sumptus ad sydera ducti
Nec iouis ęlei cęlum imitata domus:
Nec mausolei diues fortuna sepulchri
Mortis ab extrema conditione uacat:
Aut illis flamma aut hymber subducit honores
Annorum aut ictu pondera uicta ruent:
At non ingenio quęsitum nomen ab ęuo
Excidet ingenio stat sine morte decus.

¶ Somnium propertii.

u Isus eram molli recubans helliconis ī umbra

Bellerophontei qua fluit humor equi:
Reges alba tuos: & regum facta tuorum
Tantum operis neruis hiscere posse meis:
Paruaque tam magnis admoram fontibus ora
Vnde pater sitiens ennius ante bibit:
Et cecinit curios fratres / & oratia pila
Regiaque ęmylia uecta trophea rate:
Victricesque moras fabii: pugnamque sinistram
Cannensem & uersos ad pia uota deos:
Hannibalemque lares romana sede fugantes
Anseris & tutum uoce fuisse iouem:
Cum me castalia speculans ex arbore phębus
Sic ait aurata nixus ad antra lyra:
Quid tibi cum tali demens est flumine: quis te
Carminis heroi tangere iussit opus.
Non hic ulla tibi speranda est fama properti
Mollia sunt paruis prata terenda rotis:
Vt tuus in scamno iactetur sępe libellus
Quem legat expectans sola puella uirum
Cur tua pręscripto seuecta est pagina gyro:
Non est ingenii cymba grauanda tui
Alter remus aquas alter tibi radat arenas.

Tutus eris medio maxima turba mari est:
Dixerat: & plectro sedem mihi monstrat eburno
Qua noua muscoso semita facta solo est.
Hic erat affixis uiridis spelunca lapillis
Pendebantque cauis tympana pumicibus
Ergo musarum & sileni patris imago
Fictilis/ & calami paon tegeęe tui:
Et ueneris dominę uolucres mea tuba columbę
Tingunt gorgoneo punica rostra lacu:
Diuersęque nouem sertitę rura puellę
Exercent teneras in sua dona manus:
Hęc:hederas legit:in tyrsos hęc carmina neruis
Aptat at illa manu texit utraque rosam
E quarum numero me contigit una dearum
Vt reor a facie calliopia fuit.
Content9 niueis semper uectabere cygnis
Nec te fortis equi ducet ad arma sonus
Nil tibi sit rauco pręconia classica cornu
Flere: nec aonium cingere marte nemus:
Aut quibus in campis mariano prelia signo
Stent & theutonicas roma refringat opes.
Barbarus aut sęuo perfusus sanguine rhenus.

Sautia merenti corpora uectet aqua.
Quippe coronatos alienũ ad limen amantes
Nocturneque canes ebria signa fuge:
Vt per te clausas sciat excantate puellas
Qui uolet austeros arte ferire uiros:
Talia caliope lymphisque a fonte petitis
Ora philetea nostra rigauit aqua.

De triumpho Cesaris

Rma deus cesar dites meditatur ad indos
Et freta gemmiferi findere classe maris.
Magna uiri merces parat ultima terra triumphos
Tigris & eufrates sub tua iura fluent:
Sera sed ausoniis ueniet prouincia uirgis
Asuescent latio parta trophea ioui:
Ite agite experte bello date lintea prore
Et solitum armigeri ducite munus equi:
Omnia fausta cano crassos eademq; piate
Ite & romane consulite hystorie
Mars pater & sacre fatalia limina ueste
Ante meos obitus sit precor illa dies:
Qua uideam spoliis oneratos cesaris axes
Ad uulgi plausus sepe resistere equos

Inque sinu carę nixus spectare puellę
Incipiam: & titulis opida capta legam:
Tela fugacis equi: & brachati militis arcus
Et subter captos arma sedere duces
Ipsa tuam prolem serua uenus: hoc sit in ęuum
Cernis ab ęnea quod superesse caput:
Pręda sit hęc illis quorum meruere labores
Mi sat erit sacra plaudere posse uia:

Ad amicam iratam.

Acis amor deus: pacem ueneramur amantes
Stant mihi cum domina prelia dura mea:
Nec tamen inuiso pectus mihi carpitur auro
Nec bibit e gemma diuite nostra sitis:
Nec mihi mille iugis campania pinguis aratur
Nec miser ire paro classe corinthe tua:
O prima infelix fingenti terra prometheo
Ille parum caute pectoris egit opus:
Corpora disponens mentem non uidit in arte
Recta animi primū debuit esse uia:
Nunc maris in tantum uento iactamur & hostem
Querimus atq; armis nectimus arma noua
Haud ullas portabis opes acherontis ad undas

Nudus ad infernas ſtulte uehere rates:
Victor cum uictis pariter miſcebitur umbris:
Conſule cum mario capte iugurta ſedes:
Lydus dulichio non diſtat croeſus ab hyro
Optima mors parca quę uenit apta die:
Me iuuet in prima coluiſſe helicona iuuenta
Muſarumque choris implicuiſſe manus:
Me iuuet & multo mentem uincere lięo
Et caput in uerna ſemper habere roſa:
Atque ubi iam uenerem grauis interceperit ętas
Sparſerit integras alba ſenecta comas:
Tum mihi naturę libeat perdiſcere mores
Quis deus hanc mundi temperet arte domum:
Qua uenit exoriens qua deficit: unde coactis
Cornibus in plenum menſtrua luna redit.
Vnde ſalo ſuperent uenti: quid flamine captet
Eurus & in nubes unde perennis aqua:
Si uentura dies mundi quę ſubruat arces:
Purpureus pluuias cur bibit arcus aquas.
Aut cur perrhebi tremuere cacumina pindi
Solis & a ſtratis luxerit orbis equis:
Cur ſerus uerſare boues & clauſtra bootes:

Pleiadum spisso cur coit igne chorus?
Cur ue suos fines altum non exeat ęquor:
Plenus & in partes quattuor annus eat?
Sub terris sint iura deum:& tormenta gygantum:
Thisiphones atro si furit angue caput
Aut alcmeonię furię:aut ieiunia phinei
Num rota:num scopuli:num sitis inter aquas:
Num tribus infernum custodit faucibus antrum
Cerberus & tityo iugera pauca nouem
An ficta in miseras descendit fabula gentes
Et timor aut ultra quam rogus esse potest:
Exitus hic uitę super est mihi:uos quibus arma
Grata magis crassi signa referte domum.

Ad Lygdamum.

Ic mihi de nostra quę sentis uera puella
Si tibi sint dominę lygdame lenta iuga.
Dum me lęticia tumefactum fallis inani
Hęc referens quę me crędere uelle putas
Omnis enim debet sine uano nuncius esse
Maioremq; timens seruus habere fidem:
Nunc mihi si qua tenes ab origine dicere prima
Incipe:suspensis auribus ista bibam.

Sicut eam incomptis uidisti flere capillis
    Illius ex oculis multa cadebat aqua:
Nec speculum strato uidisti lygdame lecto
    Ornabat niueas nulla ue gemma manus
Ac męstam teneris uestem ;pendere lacertis
    Scriniaque ad lecti clausa iacere pedes:
Tristis erat domus:& tristis sua pensa ministrę
    Carpebant :medio nebat & ipsa loco:
Humidaque impressa siccabat lumina lana
    Rettulit & querulo iurgia nostra sono:
Hęc teste mihi promissa est lygdame merces
    Est pęnę seruo rumpere teste fidem:
Illa potest nullo miseꝝ me linquere facto
    Aequalem nulla dicere habere domo:
Gaudet me uacuo solum tabescere lecto
    Si placet insultet lygdame morte mea:
Non me moribus illa sed herbis improba uincit
    Staminea rombi ducitur ille rota:
Illum turgentis ranę portenta rubetę
    Et lecta ex sectis anguibus ossa trahunt
Et stygis inuentę per busta iacentia plumę
Cinctaque funesto lanea uitta uiro:

Si non uana canunt mea somnia lygdame testor
    Pena erit ante meos sera: sed ampla pedes:
Putris & in uacuo texetur aranea lecto
    Noctibus illorum dormiet ipsa uenus:
Que tibi si ueris animis est questa puella
    Hac eadem rursus lygdame curre uia:
Et mea cum multis lachrymis mandata reporta.
    Iram non fraudes esse in amore meo:
Me quoque consimili impositum torquerier igni
    Iurabo bis sex integer esse dies:
Quod mihi si tanto felix concordia bello
    Extiterit per me lygdame liber eris:

De morte poeti.

Rgo solicite tu causa pecunia uite es!
    Per te immaturum mortis adimus iter:
Tui utiis hominũ crudelia pabula prebes
    Semina curarum de capite orta tuo:
Tu poetum ad uarios tendentẽ lintea portus
    Obruis insano terque quaterque mari:
Naȝ dum te sequitur primo miser occidit euo
    Et noua longinquis piscibus esca natat:
Et mater non iusta pie dare debita terre

Nec pote cognatos inter humare rogos:
Sed tua nunc uolucres astant super ossa marinę
Nunc tibi pro tumulo carpatiū omne maret ē.
Infelix aquilo raptę timor orithylaę
Quę spolia ex illo tanta fuere tibi:
Aut quidnam fracta gaudes neptune carina:
Portabit sanctos alueus ille uiros:
Poete quid ętatem numeras? quid cara natanti
Mater in ore tibi est? non habet unda deos:
Nam tibi nocturnis ad saxa ligata procellis
Omnia de trito uincula fune cadunt:
Sunt agamemnonias testantia littora curas.
Qua natat arginni pęna minantis aquę:
Hoc iuuene am isso classem non soluit atrides
Pro qua mactata est iphigenia mora
Reddite corpus humo: positaque in gurgite uita
Poetum sponte tua uilis arena tegas:
Et quotiens poeti transibit nauta sepulchrum
Dicat & audaci tu timor esse potes:
Ite rates curuę & lęti contexite causas
Ista per humanas mors uenit acta manus:
Terra parum fuerat fatis adiecimus undas:

Fortunę miseras auximus arte uias:
Anchora te teneat quem non tenuere penates
Quid meritum dicas cui sua terra parum est:
Ventorum est quodcũque paras:haud ulla carina
Consenuit:fallit portus & ipse fidem.
Natura insidians pontum substrauit auaris
Vt tibi succedat uix semel esse potest:
Saxa triumphales fregere capharea pupes
Naufraga cum uasto grętia tracta salo est:
Paulatim socium iacturam fleuit ulixes
In mare cui soli non ualuere doli:
Quod si contentus patrio boue uerteret agros:
Verbaque duxisset pondus habere mea.
Viueret ante suos du'cis conuiua penates
Pauper & in terra nil ubi flere potest.
Non tulit hic poetus stridorem audire procellę
Et duro teneras lędere fune manus:
Sed thię thalamo aut orithia terebintho
Et fultum pluma uersicolore caput:
Huic fluctus uiuo radicitus abstulit ungues
Et miser inuisam traxit hiatus aquam
Hunc paruo ferri uidit nox improba ligno

118

Poetus ut occideret tot coiere mala:
Flens tamen extremis dedit hęc mādata querelis:
Cum moribunda niger clauderet ora liquor:
Dii maris ęgei quos sunt penes ęquora uenti
Et quecunque meum degrauat unda caput.
Quo rapitis miseros primę lanuginis annos
Attulimus longas in freta uasta manus:
Ah miser alcinoum scopulis affligar acutis
In me ceruleo fuscina sumpta deo est
At saltem italię regionibus euehat ęstus
Hoc de me sat erit si modo matris erit:
Subtrahit hęc fantem torta uertigine fluctus
Vltimaque poeto noxque diesque fuit:
O centum ęquoreę nereo genitore puellę
Et tu materno tacta dolore thetis:
Vos decuit lasso supponere brachia mento
Non poterat uestras ille grauare manus:
At tu sęue aquilo nunquam mea uela uidebis
Ante fores dominę condar oportet inhers:

¶ Ad Cynthiam.

d Vlcis ad extremas fuerat mihi rixa lucernas
Vocis & insanę tot maledicta tuę:

Cur furibunda mero mensam propellis/ & in me
Proiicis insana cimbia plena manu:
Tu uero nostros audax inuade capillos
Et mea formosis unguibus ora nota:
Tu minitare oculos subiecta exuere flamma
Fac mea rescisso pectora nuda sinu:
Nimirum ueri dantur mihi signa caloris
Nam sine amore graui fęmina nulla dolet
Quę mulier grauida iactat conuitia lingua
Et ueneris magnę uoluitur ante pedes:
Custodum gregibus circa se stipat euntem
Seu sequitur medias menas ut acta uias:
Seu timidam crebro dementia somnia terrent
Seu miseram in tabula picta puella mouet
His ego tormentis animi sum uerus aruspex
Has didici certo sępe in amore notas:
Non est certa fides quam non iniuria uersat
Hostibus eueniat lenta puella meis
In morso ęquales uideant mea uulnera collo
Me doceat liuor mecum habuisse meam:
Aut in amore dolere uolo aut audire dolentem
Siue meas lachrymas siue uidere tuas:

Tecta superciliis si quando uerba remittis
Aut tua cum digitis scripta silenda notas:
Odi ego quę nunquam pungunt suspiria somnos
Semper in iratam pallidus esse uelim:
Dulcior ignis erat paridi cum grata per arma
Tyndaridi poterat gaudia ferre suę:
Dum uincunt danai/ dum restat barbarus hector
Ille helenę in gremio maxima bella gerit:
Aut tecum aut pro te mihi cum riualibus arma
Semper erunt: in te pax mihi nulla placet:
Gaude quod nulla est ęque formosa: doleres
Si qua foret: nunc sis iure superba licet:
At tibi qui nostro tendisti retia lecto
Sit socer ęternum nec sine matre domus:
Cui nunc si qua data est furandę copia noctis
Offensam illa mihi non tibi amica dedit.

¶ Ad mecoenatem.

m Ecoenas eques hetrusco de sanguine regum
Intra fortunam qui cupis esse tuam
Quid me scribendi tam uastum mittis in ęquor:
Non sunt apta meę grandia uela rati:
Turpe est quod nequeas capiti cõmittere pondus

Et pressum inflexo mox dare terga genu:
Omnia non pariter rerum sunt omnibus apta
Flamma nec ex ęquo ducitur ulla rogo
Gloria lisyppo est animosi effingere signa
Exactis calamus se mihi iactat equis
In ueneris tabula summam sibi ponit appelles
Parrhasius parua uindicat arte locum
Argumenta magis sunt mentoris addita formę
Ad myros exiguum flectit acanthus iter:
Phidiacus signo se iuppiter ornat eburno
Praxitelem propia uindicat urbe lapis:
Est quibus eleę concurrit palma quadrigę
Est quibus in celeres gloria nata pedes:
Hic satis ad pacem hic castrensibus utilis armis
Naturę sequitur semina quisque suę:
At tua mecęnas uitę pręcepta recepi
Cogor & exemplis te superare tuis.
Cum tibi romano dominas in honore secures
Et liceat medio ponere iura foro:
Vel tibi medorum pugnaces ire per hostes
Atque onerare tuam fixa per arma domum:
Et tibi ad effectum uires det cęsar: & omni

Tuque o cara mihi fęlicibus edita pennis
Surge:& poſcentes iuſta precare deos:
Ac primum pura ſomnum tibi diſcute lympha
Et nitidas preſſo pollice finge comas:
Dein qua primum oculos cępiſti ueſte properti
Indue: nec uacuum flore relinque caput:
Et pete qua polles ut tibi ſit fama perennis
Inque meum ſemper ſtent tua regna caput:
Inde coronatas ubi thure piaueris aras
Lux erit:& tota flamma ſecunda domo:
Sit menſę ratio:moxque inter pocula currat:
Et crocino nares murrheus ungat onix:
Tibia nocturnis ſuccumbat rauca choreis
Et ſint nequitię libera uerba tuę:
Dulciaque ingratos adimant conuiuia ſomnos
Publica uicinę perſtrepat ara uię:
Sit ſors & nobis talorum interprete iactu
Quem grauibus pennis uerberet ille puer:
Cum fuerit multis exacta trientibus hora:
Noctis & inſtituet ſacra miniſtra uenus:
Annua ſoluamus thalamo ſolemnia noſtro
Natalíſque tui ſic peragamus iter.

¶ Quod ferat ſeruitium fęminę.

q Vid mirare meam ſi uerſat: fęmina uitam
Et trahit addictum ſub ſua iura uirum:
Criminaque ignaui capitis mihi turpia fingis
Quod nequeam fracto rumpere uincla iugo:
Venturam melius pręſagit nauita mortem
Vulneribus didicit miles habere metum
Iſta ego pręterita iactaui uerba iuuenta
Tu nunc exemplo diſce timere meo
Colchis flagrantis adamantina ſub iuga tauros
Egit & armigera pręlia ſęuit humo:
Cuſtodiſque feros clauſit ſerpentis hiatus:
Iret ut ęſonias aurea lana domos:
Auſa ferox ab equo quondam oppugnare ſagittis
Męotis danaum pentheſilea rates:
Aurea cui poſtquam nudauit caſſida frontem
Vicit uictorem candida forma uirum:
Omphale in tantum formę pręceſſit honorem
Lydia gygeo tincta puella lacu:
Vt qui pacato ſtatuiſſet in orbe columnas
Tam dura traheret mollia penſa manu:
Perſarum ſtatuit babylona ſemiramis urbem

Tempore tam faciles insinuentur opes:
Parcis & in tenues humilem te colligis umbras
Velorum plenos subtrahis ipse sinus:
Crede mihi magnos ęquabunt ista camillos
Iudicia:& uenies tu quoque in ora uirum:
Cęsaris & famę uestigia iuncta tenebis
Mecęnatis erunt uera trophea fides:
Non ego uelifera tumidum mare findo carina
Tota sub exiguo flumine nostra mora est.
Non flebo in cineres arcem sedisse paternos
Cadmi nec semper pręlia clade parir
Nec referam scęas & pergama a pollinis arces
Et danaum decimo uere redisse rates!
Męnia cum graio neptunia pressit aratro
Victor palladię ligneus artis equus
Inter callimachi sat erit placuisse libellos
Et cecinisse modis dure poeta tuis:
Hęc curant pueros:hęc curant scripta puellas
Meque deum clament & mihi sacra ferant:
Te duce uel iouis arma canam/ cęloque minātem
Cęum:& phlegręis oromedonta iugis:
Celsaque romanis decerpta palatia tauris:

Ordiar / & cęso męnia firma remo:
Eductosque pares siluestri ex ubere reges:
Crescet & ingenium sub tua iussa meum:
Prosequar & currus / utroque ab littore ouantes
Parthorum astutę tela remissa fugę:
Castraque pelusii romano subruta ferro:
Antoniique graues in sua fata manus:
Mollis tu cęptę fautor cape lora iuuentę:
Dexteraque immissis da mihi signa rotis:
Hoc mihi męcenas laudis concedis: & a te est
Quod ferar in partes ipse fuissę tuas:

¶ De natali suę amicę.

m Irabar quid nam misissent mane camęnę
Ante meum stantes sole rubente torum:
Natalis nostrę signum misere puellę:
Et manibus faustos ter crepuere sonos:
Transeat hic sine nube dies stent aere uenti:
Ponat & in sicco molliter unda minas:
Aspiciam nullos hodierna luce dolentes
Et niobe lachrymas supprimat ipse lapis:
Halcionum positis requiescant ora querelis
Increpet absumptum nec sua mater itym:

Vix timeat ſaluo cęſare roma iouem:
Nunc ubi ſcipiadę claſſes: ubi ſigna camilli?
Aut ubi pompeia boſphora capta manu?
Leucadius uerſas acies memorabit apollo
Tantũ operis belli ſuſtulit una dies:
At tu ſiue petes portus: ſiue nauita linques
Cęſaris in toto ſis memor ionio:

Ad Poſthumum de galla.

Oſthu me plorantem potuiſti linquere gallã
Miles & auguſti fortia ſigna ſequi:
Tanti ne ulla fuit ſpoliati gloria parthi
Ne faceres galla multa rogante tua?
Si fas eſt omnes pariter pereatis auari
Et quiſqs fido prętulit arma toro:
Tu tamen interea tectus ueſane lacerna
Potabis galea feſſus araxis aquam:
Illa quidem interea fama tabeſcet inani
Hęc tua ne uirtus fiet amara tibi:
Ne ue tua medę lętentur cęde ſagittę
Ferreus aurato neu cataphractus equo:
Neu aliquid de te flendum referatur in urna
Sic redeunt illis qui cecidere locis?

Ter quater in caſta felix o poſtume galla:
Moribus his alia coniuge dignus eras
Quid faciet nullo munita puella timore:
Cum ſit luxurię roma magiſtra tuę:
Sed ſecurus eas gallam non munera uincent:
Duritięque tuę non erit illa memor:
Nam quocunque die ſaluum te fata remittent
Pendebit collo galla pudica tuo:
Poſthumus alter erit miranda coniuge ulyſſes
Non illi longę tot nocuere morę
Caſtra decē annoꝝ: & ciconū mons iſmara calpe:
Exuſtęque tuę mox polypheme genę
Et circe fraudes lotoſque herbęque tenaces
Scyllaque & alternas ſciſſa charibdis aquas
Lampeties ithacis uerubus mugiſſe iuuencos
Pauerat os phębo filia lampethię:
Et thalamū ęę ę flentis fugiſſe puellę
Totque hyemis noctes totque nataſſe dięs:
Nigranteſque domos animarum intraſſe ſilentū.
Sirenum ſurdo remige adiſſe lacus
Et ueteres arcus lęto renouaſſe procorum:
Erroriſque ſui ſic ſtatuiſſe modum:

Vt solidum cocto tolleret aggere opus
Et duo in aduersum missit per męnia currus:
Ne possent tacto stringere ab axe latus:
Duxit & euphratem medium qua condidit arces
Iussit & imperio surgere bactra caput:
Nā quid ego heroas: quid raptē in crimine diuos
Iupiter infamat seque suamque domū
Quid modo quę nostris obprobria uexerit armis
Et famulos inter fęmina trita suos
Coniugis obsceni precium romana poposcit
Męnia & adictos in sua regna patres:
Noxia alexandrina dolis aptissima tellus:
Et totiens nostro memphi cruenta malo:
Tres ubi pompeio detraxit arena triumphos
Tollet nulla dies hanc tibi roma notam:
Issent flegreo melius tibi funera campo
Vel tua si socero colla daturus eras:
Scilicet incęsti meretrix regina canopi
Vna philipeo sanguine adusta nota
Ausa ioui nostro latrantem opponere anubim
Et tyberim nili cogere ferre minas:
Romanamque tubam crepitanti pellere sistro

Baridos & contis roſtra liburna ſequi:
Fędaque tarpeio canopeio tendere ſaxo
Iura dare ſtatuas inter & arma mari:
Quid nunc tarquini fractas iuuat eſſe ſecures:
Omine quem ſimili uita ſuperba notat:
Si mulier patienda fuit: cape roma triumphum
Et longum auguſto ſalua precare diem:
Fugiſti tamen in timidi uaga flumina nili
Accepere tuę romula uincla manus:
Brachia ſpectaui ſacris admorſa colubris
Et trahere occultum membra ſoporis iter:
Non hoc roma fuit tanto tibi ciue uerenda
Dixit & aſſiduo lingua ſepulta mero:
Septem urbs alta iugis toto quę pręſidet orbi
Fęmineas timuit territa marte minas:
Hannibalis ſpolia: & uicti monumenta ſiphacis
Et pyrrhi ad noſtros gloria fracta pedes.
Curtius expletis ſtatuit monumenta lacunis
At detius miſſo pręlia rupit equo:
Coclitis abſciſſos teſtatur ſemita pontes
Et cui cognomen coruus habere dedit:
Hec dii condiderant hęc dii quoque męnia ſeruāt

Nec frustra quia casta domi persederat uxor
Vincit penelopes lęlia galla fidem:

De auaritia.

Vęritis unde auidis nox sit preciosa puellis
Et uenerem exhaustę damna querant opes:
Certa quidem tantis causa est manifesta ruinis
Luxurię nimiũ libera facta uia est:
Inda cauis aurum mittit formica metallis
Et uenit e rubro concha bericina salo:
Et tyros ostrinos prębet cadmea colores:
Cynamon & multi pastor odoris arabs.
Hęc etiam clausas expugnant arma pudicas
Quęque terunt fastus icarioti tuos.
Matrona incedit cęnsus induta nepotum
Et spolia obprobrii nostra per ora trahit:
Nulla est poscendi nulla est reuerentia dandi
Aut si qua est precio tollitur ipsa mora:
Felix eois lex funeris una maritis
Quos aurora suis rubra colorat equis.
Nanq; ubi mortifero iacta est fax ultima lecto
Vxorum fusis stat pia turba comis
Et certamen habent lęti quę uiua sequatur

Coniugium pudor est non licuisse mori:
Ardent uictrices: & flammę pectora prębent
Imponuntque suis ora perusta uiris:
Hoc genus infidum nuptarum: hic nulla puella ē
Nec fida euanne: nec pia penelope:
Felix agrestum quondam pacata iuuentus:
Diuitię quorum messis: & arbor erant:
Illis munus erant decussa cydonia ramo
Et dare puniceis plena canistra rubis:
Nunc uiolas tondere manu: nunc mixta referre
Lilia uirgineos lucida per calatos:
Et portare suis uestitas frondibus uuas
Aut uariam plumę uersicoloris auem:
His tum blanditiis furtiua per antra puellę
Oscula siluicolis empta dedere uiris:
Atque hynuli pellis totos operibat amantes
Altaque natiuo creuerat herba toro:
Pinus & incumbens lętas circūdabat umbras
Nec fuerat nudas pęna uidere deas:
Corniger atque dei uacuam pastoris in aulam
Dux aries saturas ipse reduxit oues:
Diique deęque omnes quibus est tutella per agros

Prebebant uestris uerba benigna focis:
Et leporem quicunque uenis uenaberis hospes
Et si forte meo tramite queris auem:
Et me pana tibi comitem de rupe uocato
Siue petes calamo prelia siue cane.
At nunc desertis cessant sacraria lucis:
Aurum omnes uicta iam pietate colunt:
Auro pulsa fides: auro uenalia iura
Aurum lex sequitur: mox sine lege pudor
Torrida sacrilegum testantur limina bremnom
Dum petit intonsi pythia regna dei:
At mons laurigero concussus uertice diras
Gallica parnasi sparsit in arma niues:
Et scelus accepto thracis polymestoris auro
Nutrit in hospitio non polidore pio:
Tu quoque ut auratos gereres eriphyla lacertos
Dilapsis nunc est amphiaraus equis:
Proloquar atque utinā patrie sim uanus aruspex
Frangitur ipsa suis roma superba bonis:
Certa loquor: sed nulla fides: neque enī ilia quōdā
Verax pergameis menas habenda malis:
Sola parim phrygie fatum componere sola

Fallacem patrię serpere dixit equum:
Ille furor patrię fuit utilis: ille parenti:
Experte est ueros irrita lingua deos.

Ad Spartbum.

Vita tuę spartę miramur iura palestrę
Sed mage uirginei tot bona gymnasii
Quod non infames exercet corpore laudes
Inter luctantes nuda puella uiros
Cum pila uelocis fallit per brachia iactus
Increpat & uersi clauis adunca trochi:
Puluerulentaquę ad extremas stat fęmina metas
Et patitur duro uulnera pancratio
Nunc ligat ad cestum gaudentia brachia loris
Missile nunc disci pondus in orbe rotat:
Gyrum pulsat equis: niueum latus ense reuincit
Virgineumque cauo protegit aere caput:
Qualis amazonidum nudatis bellica mammis
Thermodoonteis turba lauatur aquis:
Et modo taygeti crines aspersa pruina
Sectatur patrios per iuga longa canes:
Qualis & eurotę polux & castor habenis
Hic uictor pugnis ille futurus equis:

Inter quos helene nudis capere arma papillis
Fertur: nec fratres erubuiſſe deos.
Lex igitur ſpartana uetat ſecedere amantes
Et licet in triuiis ad latus eſſe ſuę:
Non timor aut ulla eſt clauſę tutella puellę
Nec grauis auſteri pęna cauenda uiri:
Nullo pręmiſſo de rebus tute loquaris
Ipſe tuis longę nulla repulſa morę:
Non tyrię ueſtes errantia lumina fallunt
Eſt neque odoratę cura moleſta domi:
At noſtra ingenti uadit circundata turba
Nec digitum anguſta eſt inſeruiſſe uia:
Nec quę ſint facies nec quę ſint uerba rogandi
Inuenias cecum uerſat amator iter:
Quod ſi iura fores pugnaſque imitata laconum
Carior hoc eſſes tu mihi roma bono.

¶ Ad Cynthiam de lycinna.

ſ Ic ego non ullos iã norim in amore tumultus
Nec ueniat ſine te nox uigilanda mihi
Vt mihi pretextę pudor eſt uelatus amictu
Et data libertas noſcere amoris iter:
Illa rudes animos per noctes conſcia primas

Imbuit heu nullis capta lycinna datis:
Tertius aut multo minus est cum ducitur annus
Vix memini nobis uerba coisse decem:
Cuncta tuus sepeliuit amor nec fęmina post te
Vlla dedit collo dulcia uincla meo:
Testis eris dircę tam uero crimine sęua
Nycteos anthiopen accubuisse lyco:
Ah quotiens pulchros iussit regina capillos
Molliaque immites fixit in ora manus:
Ah quotiens famulam pensis onerauit iniquis
Et caput in dura ponere iussit humo:
Sępe illam immundis passa est habitare tenebris
Vilem ieiunę sępe negauit aquam:
Iuppiter anthiopę nusquam succurris habenti
Tot mala: corrumpit dura catena manus:
Si deus est tibi turpe tuam seruire puellam
Inuocet anthiope quem nisi uicta iouem:
Sola tamen quicunque aderant in corpore uires
Regales manicas rupit utraque manu:
Inde cytheronis timido pede currit in arces
Nox erat & sparso triste cubile gelu:
Sępe uago asopi sonitu permota fluentis

Credebat dominę pone uenire pedes:
Et durum zetum & lachrymis amphiona mollem
Experta est tabulis mater abacta suis:
Ac ueluti magnos quum ponunt ęquora motus
Eurus in aduersos desinit ire notos:
Littore sic tacito sonitus rarescit harenę
Sic cadit inflexo lapsa puella genu:
Sera tamen pietas natus est cognitus error
Digne iouis natos qui tueare senex:
Tu reddis pueris matrem puerique trahendam
Vincerunt dircem sub trucis ora bouis
Anthiope cognosce iouem tibi gloria dirce
Ducitur in multis mortem habitura locis:
Prata cruentantur zeti uictorque canebat
Pęana amphion rupe aracynthe tua:
At tu non meritam parcas uexare lycinnam
Nescit uestra ruens ira referre pedem
Fabula nulla tuas de nobis concitet aures
Te solam & lignis funeris ustus amem.

¶ De imperio amicę

n Ox media & dnę mihi uenit epistola nostrę
Tybure me missa iussit adesse mora:

Candida qua geminas ostendunt culmina turres
Et cadit in patulos nympha aniena lacus:
Quid faciam obductis cōmittam me ne tenebris?
Vt timeam audaces in mea membra manus
At si hęc distulero nostro mandata timore
Nocturno fletus sęuior hoste mihi:
Peccaram semel & totum sum pulsus in annum
In me mansuetas non habet illa manus
Nec tamen est quisquam sacros qui ledat amātes
Scironis media si licet ire uia:
Quisquis amator erit scythicis licet ambulet oris
Nemo deo ut noceat barbarus esse uolet:
Luna ministrat iter:demonstrant astra salebras
Ipse amor accensas percutit ante faces:
Sęua canum rabies morsus auertit hiantes
Huic generi quouis tempore tuta uia est:
Sanguine tam paruo quis enim spargatur amantis
Improbus? exclusis fit comes ipsa uenus:
Quod si certa meos sequerentur funera casus
Talis mors precio uel sit emenda mihi:
Afferet huc unguenta mihi/ certisque sepulchruʒ
Ornabit custos ad mea busta sedens:

Dii faciant mea ne terra locet ossa frequenti
  Qua facit assiduo tramite uulgus iter:
Post mortem tumuli sic infamantur amantum
  Me tegat arborea deuia terra coma:
Aut humet ignotę cumulus ualatus arenę
  Non iuuat in media nomen habere uia.

¶ Ad Bacchum.

n Vnc o bacche tuis humiles aduolmimur aris
  Da mihi pacato uela secunda pater:
Tu potes insanę ueneris compescere fastus
  Curarumque tuo fit medicina mero:
Per te iunguntur per te soluuntur amantes
  Tu uicium ex animo dilue bacche meo:
Te quoque enim non esse rudem testatur in astris
  Lyncibus ad cęlum uecta ariarna tuis:
Hoc mihi quod ueteres custodit in ossibus ignes
  Funera sanabunt aut tua uina malum:
Semper enim uacuos nox sobria torquet amātes
  Spesque timorque animo uersat utroque modo
Quod si bacche tuis per feruida tempora donis
  Accersitus erit somnus in ossa mea:
Ipse seram uites pangamque ex ordine colles

Quos carpant nullę me uigilante ferę
Dum modo purpureo ſpument mea dolia muſto
Et noua preſſantis inquinet uua pedes:
Quod ſupereſt uitę per te & tua cornua uiuam
Virtutiſque tuę bacche poeta ferar:
Dicam ego maternos ęterno fulmine partus
Indica nyſeis arma fuguta choris:
Veſanunque noua nequicquam in uite lycurgum
Pentheos in triplices funera grata greges:
Curuaque tyrrhenos delphinum corpora nautas
In uada pampinea diſſiluiſſe rate:
Et tibi per mediam bene olentia flumina naxon:
Vnde tuum potant naxia turba merum:
Candida laxatis onerato colla corymbis
Cingit baſſaricas lydia mitra comas:
Leuis odorato ceruix manabit oliuo
Et feries nudos ueſte fluente pedes:
Mollia dircęę pulſabunt tympana thebę
Capripedes calamo panes biante canent:
Vertice turrigero iuxta dea magna cybelle
Fundet ad ideos cymbala rauca choros:
Ante fores templi crater antiſtitis auro

Libatum fundens in tua ſacra merum:
Hęc ego non humili referã memoranda coturno
Qualis pindarico ſpiritus ore tonat:
Tu modo ſeruitio uacuum me ſiſte ſuperbo,
Atque hoc ſolicitum uince ſopore caput:

Quod mors ſit ineuitabilis.

c Lauſus ab umbroſo qua ludit pontꝰ auerno
Humida baiarum ſtagna tepentis aquę:
Qua iacet & troię tubicen miſcenus harena
Et ſonat herculeo ſtructa labore uia:
Hic ubi mortales dextra quum quęreret urbes
Cymbala thebano concrepuere deo:
At nunc inuiſę magno cum crimine baię
Quis deus in ueſtra conſtitit hoſtis aqua!
Bis preſſus ſtygias uultum dimiſit in undas
Errat & in ueſtro ſpiritus ille lacu:
Quid genus aut uirtus aut optima profuit illi
Mater:& amplexum cęſaris eſſe focos:
Aut modo tam pleno fluitantia uela theatro
Et per maternas omnia geſta manus:
Occidit & miſero ſteterat uigeſimus annus
Tot bona tam paruo clauſit in orbe dies:

I nunc tolle animos & tecum finge triumphos
Stantiaque in plausum tota theatra iuvent:
Attalicas supera uestes atque omnia magnis
Geminea sint ludis i gnibus ista dabis:
Sed tamē hoc omnes: huc p̄mus & ultimus; ordo
Est mala sed cunctis ista terenda uia est:
Exoranda canis tria sunt latrantia colla
Scandenda est torui publica cymba senis
ille licet ferro cautus se condat & aere
Mors tamen inclusum protrahit inde caput
Merea non facies non uis exemit achillem
Croesum aut pactoli quas parit humor opes:
Hic olim ignaros luctus populauit achiuos
Atridę magno cum stetit alter amor:
At tibi nauta pias hominū qui traiicis umbras
Huc animę portent corpus inanę tuę:
Qua siculę uicto telluris claudius: & qua
Cęsar ab humana cessit in astra uia.
De incontinentia mulierꝫ
o Biicitur totiens a te mihi nostra libido
Crede mihi uobis imperat ista magis
Vos ubi contempti rupistis frena pudoris

Nescitis capte mentis habere modum:
Flamma per incensas citius sedetur aristas
Fluminaque ad fontis sint reditura caput:
Et placidum syrtes portum & bona littora nautis
Prębeat hospitio sęua malea suo:
Quam possit quisquã uestros deprehẽdere cursus
Et rapide stimulos frangere nequitię
Testis cretei fastus quę passa iuuenci
Induit abiegnę cornua falsa boui:
Testis thessalico flagrans salmonis enipheo
Quę uoluit liquido tota subire deo:
Crimen & illa fuit patria succensa senecta
Arboris in frondes condita myrrha nouę
Nam quid medeę referam quo tempore matris
Iram natorum cęde piauit amor:
Quid ue clytęmnestrę propter quam tota mycenis
Infamis stupro stat pelopea domus:
Tuque o minoa uenundata scylla figura
Tondens purpurea regna paterna coma:
Hanc igitur dotem uirgo desponderat hosti
Nise tuas portas fraude reclusit amor:
At nos inuuptę felicius urite thedas

Pendet cretea tracta puella rate.
Non tamen immerito minos sedet arbiter orci
Victor erat quamuis ęquus in hoste fuii:

De contemptore amicę.

[G]Redis eum iam posse tuę meminisse figurę
Vidisti a lecto quem dare uela tuo:
Durus qui lucro potuit mutare puellam.
Tantis ne in lachrymis africa tota fuit:
At tu stulta deos tu fingis inania uerba
Forsitan ille alio pectus amore terat:
Est tibi forma potens sunt castę paladis artes
Splendidaque a docto fama refulget auo:
Fortunata domus modo sit tibi fidus amicus
Fidus ero in nostros curre puella toros:
Tu quoque qui ęstiuos spatiosius exigis ignes
Phębe moraturę contrahe lucis iter:
Nox mihi prima uenit primę date tēpora noctis
Longius in primo luna morare toro:
Fędera sunt ponenda prius signandaquę iura
Et scribenda mihi lex in amore nouo:
Hęc amor ipse suo constringit pignora signo
Testis sydereę torta corona deę:

Quam multę ante meis cedent sermonibus horę
Dulcia quam nobis concitet arma uenus:
Nanque ubi non certo uincitur fędere lectus:
Non habet ultores nox uigilanda deos:
Et quibus imposuit soluit nox uincla libido
Contineant nobis omnia prima fidem:
Ergo qui pactas in federe ruperit aras
Polueritque nouo sacra marita toro:
Illi sint quicunque solent in amore dolores
Et caput argutę prębeat historię
Nec flenti dominę patefiant nocte fenestrę
Semper amet fructu semper amoris egens:

Ad Cynthiam.

Magnū iter ad doctas ꝓficisci cogor athenas
Vt me longa graui soluat amore uia:
Crescit enim assidue spectando cura puellę
Ipse alimenta sibi maxima prębet amor:
Omnia sunt tentata mihi quacunque fugari
Possit:at ex omni me premit ipse deus:
Vix tamen aut semel admittit cum sępe negauit
Seu uenit extremo dormit amica toro:
Vnum erit auxilium mutatis cynthia terris

Quantum oculis animo tam procul ibit amor:
Nunc agite o socii propellite in ęquora nauem
Remorumque pares ducite sorte uices:
Iungiteque extremo felicia lintea malo
Iam liquidum nautis aura secundat iter:
Romanę turres & uos ualeatis amica:
Qualiscunque mihi tuque puella uale:
Ergo ego nũc rudis adriaci uehar ęquoris hospes:
Cogar & undisonos nunc prece adire deos:
Deinde per ionium uectus cum fessa lychęo
Sedarit placida uela phaselus aqua:
Quod superest sufferte pedes properate laborem
Isthmos qua terris arcet utrunque mare:
Inde ubi piręi capient me littora portus
Scandam ego thęseę brachia longa uię:
Illic uel studiis animũ emendare platonis
Incipiam aut ortis docte epicure tuis:
Persequar aut studiũ linguę & demosthenis arma
Librorumque tuos docte menandre sales.
Aut certe tabulę capient mea lumina pictę
Siue ebore exactę seu magis aere manus:
Aut spatia annorum aut longa interualla profundi

Len ibunt tacito: uulnera nostra sinu:
Seu moriar fato non turpe fractus amore
Atque erit illa mihi mortis honesta dies:

Ad Tullum.

Rigida tam multos placuit tibi cyzicus ānos
Tulle propontiaca qua fluit isthmos aqua:
Dindymus & sacre fabricata inuenta cybelę
Raptorisque tulit qua uia ditis equos
Si te forte iuuant helles athamantidos urbes
Et desiderio tulle mouere meo:
Tu licet aspicias cęlum omne atlanta gerentem
Sectaque persea phorcydes ora manu:
Geryone stabula & luctātum in puluere signa
Herculis anteique hesperidumque choros:
Tuque tuo colchum propellas remige plausin
Peliacęque trabis totum iter ipse legas:
Qua rudis arcoa natat inter saxa columba
In faciem prorę pinus adacta nouę:
Si qua ue gygei uisenda est ora caystri
Et qua septenas temperat unda uias:
Omnia romanę cedent miracula terrę
Natura hic posuit quicquid ubique fuit:

Armis apta magis tellus q̃ commoda noxę
Famam roma tuę non pudor historię.
Nam quantum ferro tantum pietate potentes
Stamus uictrices temperat ira manus:
Hic anio tiburno fluis clitũnus ab umbro
Tramite:& ęternum martius humore opus
Albanus lacus:& socii nemorensis ab unda
Potaque pollucis lympha salubris equo:
At non squamoso labuntur uentre cerastę
Italia portentis nec fuit una nouis:
Non hic andromedę resonant pro matre catenę
Nec tremis ausonias phębe fugare dapes
Nec cuiquam absentes arserunt in caput ignes
Exitium nato matre parante suo:
Pęnthea non sęuę uenantur in arbore bacchę
Nec soluit danaas subdita cerua rates:
Cornua nec ualuit curuare in pellice iuno:
Aut faciem turpi dedecorare boue:
Arboreasque cruces sinis & non hospita grais
Saxa:& curuatas in sua fata trabes:
Hęc tibi tulle parens hęc est pulcherrima sedes
Hic tibi pro digna gente petendus honos:

Hic tibi ad elloquium ciues:hic ampla nepotum
Spes & uenturę coniugis aptus amor.

De tabulis perditis.

Ergo tam doctę nobis periere tabellę:
Scripta prius pariter tot periere bona:
Has quondam noſtris manibus detriuerat uſus
Qui non ſignaras iuſſit habere fidem:
Illę iam ſine me norant placare puellas:
Et quędam ſine me uerba diſerta loqui:
Non illas fixum charas ęffecerat aurum
Vulgari luxo ſordida cera fuit:
Qualeſcunque mihi ſemper manſere fideles
Semper & effectus promeruere bonos:
Forſitan hęc illis fuerint mandata tabellis
Iraſcor quoniam es lente moratus heri:
An tibi neſcio quę uiſa eſt formoſior:an tu
Non bona de nobis crimina ficta iacis:
Aut dixi uenies:hodie ceſſabimus una
Hoſpitium tota nocte parauit amor:
Et quęcunque dolens reperit non ſtulta puella
Garrula cum blandis ducitur hora dolis:
Me miſerum his aliquis rationem ſcribit auari

Et ponit diras inter epimeridas:
Quas si quis mihi retulerit donabitur auro
Quis pro diuitiis signa retenta ue it:
I puer & citius hec aliqua prępone columna:
Et dominum exquiliis scribe habitare tuum:

Ad amicam superbientem.

Alsa est ista tuę mulier fiducia formę
Olim oculis nimium facta superba meis:
Noster amor tales tribuit tibi cynthia laudes
Versibus insignem te pudet esse meis:
Mixtam te uaria laudaui sępe figura
Vt quod non esses/esse putaret amor:
Et color est totiens roseo collatus ęoo
Cum tibi quesitus candor in ore foret
Quod mihi non patrii poterant auertere amici
Eluere aut uasto thessala saga mari
Hęc ego non ferro non igne coactus & ipsa
Naufragus ęgęa uerba fatebor aqua:
Correptus sęuo ueneris torrebar abeno
Vinctus er am uersas in mea terga manus
Ecce coronatę portum detigere carinę
Traiectę syrtes:anchora iacta mihi est:

Nunc demum uasto fessi resipiscimus ęstu
Vulnera & ad sanum nunc coiere mea:
Mens bona si qua deo/ ē tua me in sacraria dono
Exciderant surdo tot mea uota ioui.

¶ Ad Cynthiam.

Risus eram positis inter conuiuia mensis
Et de me poterat quilibet esse loquax:
Quinque tibi potui seruire fideliter annos
Vngue meam morso sępe querere fidem:
Nil moueor lachrymis ista sum captus ab arte
Semper ab insidiis cynthia flere soles:
Flebo ego discedens: sed fletum iniuria uincit:
Tu bene conueniens non sinis ire iugum:
Limina iam nostris ualeant lachrymantia uerbis
Nec tamen irata ianua fracta manu:
Ad te celatis ętas grauis urgeat annis::
Et ueniat formę ruga sinistra tuę:
Vellere tum cupies albos a stirpe capillos:
A speculo rugas increpitante tibi:
Exclusa inque uicem fastus patiare superbos
Et quę fecisti facta queraris anus:
Has tibi fatalis cecinit mea pagina diras

Euentum formę disce timere tuę;

¶ Aur. properti meuanii elegiarum. Liber quartus.

b Oc q̄dcūq; uides hospes q̄ maxīa roma ē
Ante phrygē aeneam collis/ & herba fuit
Atque ubi nauali stāt sacra palatia phębo
Euandri profugę concubuere boues:
Fictilibus creuere deis hęc aurea templa:
Non fuit obprobrio facta sine arte casa:
Tarpeiusque pater nuda de rupe tonabat
Et tybris nostris aduena bubus erat:
Quo gradibus domus ista remi se sustulit olim:
Vnus erat fratrum maxima regna focus:
Curia prętexto quę nunc nitet alta senatu
Pellitos habuit rustica corda patres:
Buccina cogebat priscos ad uerba quirites:
Centum illi in prato sępe senatus erat:
Nec sinuosa cauo pendebant uela theatro
Pulpita solennis non oluere crocos:
Nulli cura fuit externos quęrere diuos:
Cum tremeret patrio pendula turba sacro:
Annuaque accenso celebrare palilia fęno

Qualia nunc curto lustra nouantur equo:
Vesta coronatis pauper gaudebat asellis:
Ducebant macrę uilia sacra boues:
Parua saginati lustrabant compita porci
Pastor/ & ad calamos exta litabat ouis:
Verbera pellitus setosa mouebat arator
Vnde lycens fabius sacra lupercus habet:
Nec rudis infustis miles radiabat in armis/
Miscebant usta prelia nuda sude:
Prima galeritus posuit prętoria lugmon
Magnaque pars tacio rerum erat inter oues
Hinc titiens ramnesque uiri luceresque coloni
Quatuor Hinc albos romulus egit equos:
Quippe suburbanę parua minus urbe bouillę
Et qui nunc nulli maxima turba gabi:
Et stetit alba potens/ albę suis omine nata
Hac ubi fidenas longe erat isse uias:
Nil patrium nisi nomen habet romanus alumnus
Sanguinis altricem non putat esse lupam:
Huc melius profugos misisti troia penates
Heu quali uecta est dardana puppis aue:
Iam bene spondebant tunc omnia qđ nihil illam

Lęserat abiegni uenter apertus equi:
Cum pater in gnati trepidus ceruice pependit
Et uerita est humeros urere flamma pios:
Tunc animi uenere deci brutique secures
Vexit & ipsa sui cęsaris arma uenus:
Arma resurgentis portans uictricia troię
Felix terra tuos cepit iule deos:
Si modo auernalis tremulę cortina sibyllę:
Dixit auentino rura pianda remo:
Aut si pgmeę sero rata carmina uatis
Longęuum ad priami uera fuere caput:
Vertite equum danai male uincitis ilia tellus
Viuet: & huic cineri iuppiter arma dabit:
Optima nutricum nostris lupa martia rebus
Qualia creuerunt męnia lacte tuo:
Męnia nanque pio coner disponere uersu
Hei mihi quod nostro est paruus in ore sonus:
Sed tamen exiguo quodcunque e pectore riui
Fluxerit: hoc patrię seruiat omne meę:
Ennius hirsuta cingat sua dicta corona:
Mi folia ex hedera porrige bacche tua:
Vt nostris tumefacta superbiat umbria libris:

Vmbria romani patria callimachi:
Scandentes si quis cernit de uallibus arces
Ingenio muros estimet ille meo:
Roma faue tibi surgit opus:date candida ciues
Omnia: & inceptis dextera cantet auis.
Sacra diesque canam:& cognomina prisca locoꝝ
Has meus ad metas sudet oportet equus.
Quo ruis imprudens uage dicere fata properti
Non sunt a dextra condita fila colo
Accersis lachrymis cantas auersus apollo
Poscis ab inuita uerba pigenda lyra.
Certa feram certis auctoribus/ aut ego uates
Nescius aerata signa mouere pila
Me creat archytę soboles/ babylonius orops
Oron & a proauo ducta conone domus:
Dii mihi sunt testes non degenerasse propinquis/
Inque meis libris nil prius esse fide:
Nunc precium fecere deos/ & fallitur auro
Iuppiter obliquę signa iterata rotę:
Felicesque iouis stellas martisque rapacis
Et graue saturni sydus in omne caput:
Quid moneant pisces animosaque signa leonis:

Lotus & hesperia quid capricornus aqua:
Dicam troia cades/ & troica roma resurges
Et maris & terrę longa sepulchra canam:
Dixi ego cum geminos produceret arria natos
Illa dabat natis arma uetante deo:
Non posse ad patrios sua pila referre penates
Nempe meam firmant nunc duo busta fidem
Quippe lupercus equi dum saucia protegit ora
Heu sibi prolapso non bene cauit equo:
Gallus at in castris dum credita signa tuetur
Concidit ante aquilę rostra cruenta suę:
Fatales pueri duo funera matris auarę
Vera sed inuito contigit ista fides:
Idem ego cum cinare traheret lucina dolores
Et facerent uteri pondera lenta moram:
Iunoni uotum facite impetrabile dixi
Illa parit: libris est data palma meis:
Hoc neque arenosum lybie iouis explicat antrum
Aut sibi cōmissos fibra locuta deos:
Aut si quis motas cornicis senserit alas
Vmbraque nec magicis mortua prodit aquis:
Aspicienda uia est cęli uersusque per astra

Trames: & ab zonis quinque petenda fides
Exemplu3 graue erit calchas: nanque aulide soluit
Ille bene herentes ad pia saxa rates:
Idem agamemnonię ferrum ceruice puellę
Tinxit: & atrides uela cruenta dedit:
Nec rediere tamen danai: tu diruta fletum
Supprime: & euboicos respice troia sinus:
Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes
Et natat exuuiis grecia pressa suis:
Victor oilide rape nunc/ & dilige uatem
Quam uetat auelli ueste minerua sua:
Hactenus historię nunc ad tua deuehar astra
Incipe tu lachrymis ęquus adesse nouis:
Vmbria te notis antiqua penatibus edit
Mentior an patrię tangitur ora tuę
Qua nebulosa cauo rorat meuania campo
Et lacus ęstiuis intepet umber aquis:
Scandentisque assis consurgit uertice murus
Murus ab ingenio notior ille tuo
Ossaque legisti non illa ętate legenda
Patris: & in tenues cogeris ipse lares:
Nam tua cum multi uersarent rura iuuenci

Abstulit excultas pertica tristis opes:
Mox ubi bulla rudi dimissa est aurea collo
Matris: & ante deos libera sumpta toga:
Tum tibi pauca suo de carmine dictat apollo
Et uetat insano uerba tonare foro:
At tu finge elegos fallax opus hęc tua castra
Scribat ut exemplo cetera turba tuo:
Militiam ueneris blandis patiere sub armis
Et ueneris pueris utilis hostis eris:
Nam tibi uictrices quascunque labore parasti
Eludet palmas una puella tuas:
Et bene confixum merito discusseris uncum
Nil erit: hęc rostro te premet ansa suo:
Illius arbitrio noctem/ lucemque uidebis
Gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet:
Nec mille excubię/ nec te signata iuuabunt
Lumina persuasę fallere prima sat est:
Nunc tua uel mediis puppis luctetur in undis
Vel licet armatis hostis inermis eas:
Vel tremefacta cauo tellus diducat hiatum
Octipedis cancri terga sinistra time:

¶ Fabula Vertumni.

Vid mirare meas tot in uno corpore formas
Accipe uertumni ſigna paterna dei:
Tuſcus ego tuſcis orior nec pęnitet inter
Pręlia uolſcinos deſeruiſſe focos:
Hęc me turba iuuat: nec templo lętor eburno
Romanum ſatis eſt poſſe uidere forum
Hac quondam tyberinus iter faciebat: & aiunt
Remorum auditos per uada pulſa ſonos:
At poſtquam ille ſuis tantum conceſſit alumnis
Vertumnus uerſo dicor ab amne deus:
Seu quia uertentis fructum percepimus anni
Vertumni rurſus credidit eſſe ſacrum:
Prima mihi uariat liuentibus uu a racemis
Et coma lactenti ſpicea fruge tumet:
Hic dulces ceraſos: hic autumnalia pruna
Cernis: & ęſtiuo mora rubere die:
Inſitor hic ſoluit pomoſa uota corona
Cum pirus inuito ſtipite mala tulit:
Mendax fama noces: alius mihi nominis index
De ſe narranti tu modo crede deo:
Opportuna mea eſt cunctis natura figuris
In quacunque uoles uerte decorus ero:

Indue me cęis fiam non dura puella:
Meque uirum sumpta quis neget esse toga:
Da falcem & torto frontem mihi comprime fęno
Iurabis nostra gramina secta manu:
Arma tuli quondam & memini laudabar in illis
Corbis in imposito pondere messor eram:
Sobrius ad lites:at cum est imposta corona
Clamabis capiti uina subisse meo:
Cinge caput mitra speciem furabor iacbi
Furabar phębi si modo plectra dabis:
Cassibus impositis uen or sed harundine sumpta
Faunus plumoso sum deus accupio:
Est etiam aurigę species uertumnus:& eius
Traiicit alterno qui leue pondus equo:
Suppetat hoc pisces calamo prędabor & ibo
Mundus demissis institor in tunicis:
Pastorem ad baculum possum curare uel idem
Serpiculis medio puluere ferre rosam:
Nã quid ego adiiciã de quo mihi maxĩa fama est
Hortorum in manibus dona probata meis:
Ceruleus cucumis tumidoque cucurbita uentre
Me notat & iunco brassica uincta leui:

Nec flos ullus hiat pratis quin ille decenter
Impositus fronti langueat ante meę:
At mihi quod formas unus uerte bar in omnes:
Nomen ab euentu patria lingua dedit:
Et tu roma meis tribuisti pręmia tuscis
Vnde hodie uicus nomina tuscus habet
Tempore quo sotiis uenit licomedius armis
Atque sabina feri contudit arma taci:
Vidi ego labentes acies & tela caduca
Atque hostes turpi terga dedisse fugę
Sed facias diuum sator ut romana per euum.
Transeat ante meos turba togata pedes:
Sex superant uersus te q ad uadimonia curris
Non moror hęc spatiis ultima meta meis
Stipes acernus eram properanti falce dolatus
Ante numam grata pauper in urbe deus:
At tibi mamuri formę cęlator abenę
Tellus artifices ne terat osca manus
Qui me tam docilis potuisti fundere in usus
Vnum opus est: operi non datur unus honos.

Epistola Arethusę ad lycotem.

Aec aretbusa suo mittit mandata lycotę

Cum totiens absis si potes esse meus:
Si qua tamen tibi lecturo pars oblita deerit
Hęc erit e lacbrymis facta litura meis:
Aut si qua incerto fallet te littera tractu
Signa meę dextrę iam morientis erunt:
Te modo uiderunt iteratos bactra per ortus
Te modo munitus hen ricus hostis equo:
Hibernique getę:pictoque britannia curru
Vstus & eoa discolor indus aqua:
Hęc ne marita fides.hę pactę sunt mihi noctes
Cum rudis urgenti brachia uicta dedi:
Quę mihi deductę fax omen prętulit illa
Traxir ab euerso lumina nigra rogo:
Et stygio sum sparsa lacu:nec recta capillis
Vitta data est:nupsi non comitante deo:
Omnibus heu portis pendent mea noxia uota
Texitur hęc castris quarta lacerna tuis.
Occidat immerita qui carpsit ab arbore uallum
Et struxir querulas rauca per ossa tubas:
Dignior obliquo funem qui torqueat orno
Aeternusque tuam pascat aselle famem
Dic mihi dum teneros urit lorica lacertos

Num grauis in belles attarit asta manus:
Hęc noceant potius q̃ dentibus ulla puella
Det mihi plorandas per tua colla notas:
Diceris & macie uultum tenuasse sed opto
Et desiderio sit color iste meo:
At mihi cum noctes induxit uesper amaras
Si qua relicta iacent osculor arma tua:
Tum queror in toto non sidere pallia lęcto
Lucis & auctores non dare carmen aues:
Noctibus hybernis castrensia pensa laboro:
Et tyria in gladios uellera secta suos:
Et hisco qua parte fluat uincendus araxes.
Quot sine aqua parthus milia currat equus:
Cogor & e tabula pictos ediscere mundos:
Qualis & hęc docti sit positura dei:
Quę tellus sit lenta gelu:quę putris ab ęstu
Ventus in italiam qui bene uela ferat:
Assidet una soror curis & pallida nutrix
Peierat hyberni temporis esse moras
Fęlix hyppolite nuda tulit arma papilla
Et texit galea barbara molle caput:
Romanis utinam patuissent castra puellis

Essem militię sarcina fida tuę:
Nec me tardarent scythię iuga: cum pater atlas
Apbricus in glaciem frigore nectit aquas:
Omnis amor magnus: sed apto in coniuge maior
Ha nc uenus ut uiuat uentilat ipsa facem:
Nam mibi quo penis tibi purpura fulgeat ostris
Crystallusque tuas ornet aquosa manus.
Omnia surda tacent: rarisque assueta calendis
Vix aperit clausos una puella lares
Graucidos & catulę uox est mibi grata querentis.
Illa tui partem uendicat una tori
Flore sacella tego uerbenis compita uelo
Et crepat ad ueteres berba sabina focos:
Siue in furt iuo gemuit stans noctua tigno
Seu uoluit tangi parca lucerna mero
Illa dies bornis cędem denunciat agnis
Succinteque calent ad noua lucra popę:
Ne precor ascensis tanti sit gloria bactris
Rapta ue odorato carbasa lina duci:
Plumbeia cum tortę sparguntur pondera fudę
Subdolus & uęrsis increpat arcus equis.
Sed tua sit domitis partbę telluris alumnis

Pura triūphantis hasta sequatur equos:
Incorrupta mei conserua federa lecti
Hac ego te sola lege redisse uelim:
Armaque cum tulero portę uotiua capenę
Subscribam saluo grata puella uiro:

Fabula Tarpelae.

Arpeium nemus & tarpeię turpe sepulchrū
Fabor & antiqui limina capta iouis:
Lucus erat felix hederoso conditus antro
Multaque natiuis obstrepit arbor aquis
Syluani ramosa domus quo dulcis ab ęstu
Fistula poturas ire iubebat oues:
Hunc tacius fontem uallo pręcingit acerno
Fidaque suggesta castra coronat humo.
Quid tum roma fuit tubicen uicina curetis
Cum quateret lento murmure saxa iouis.
Atque ubi nunc terris dicuntur iura subactis
Stabant romano pila sabina foro:
Murus erant montes ubi nunc est curia septa
Bellicus ex illo fonte bibebat equus:
Hinc tarpeia deę fontem libauit: at illi
Vrgebat medium fictilis urna caput

Et satis una malę potuit mors esse puellę!
Quę uoluit flammas fallere uesta tuas:
Vidit arenosis tacium perludere campis
Pictaque per flauas arma leuare iubas:
Obstupuit regis facie: & regalibus armis
Interque oblitas excidit urna manus:
Sepę illa immeritę causato est omina lunę
Et sibi tingendas dixit in amne comas:
Sępe tulit blandis argentea lilia nymphis
Romula ne faciem lęderet hasta taci:
Dumque subit primo capitolia nubila fumo
Rettulit hirsutis brachia secta rubis:
Et sua tarpeia residens ita fleuit ab arce
Vulnera uicino non patienda ioui:
Ignes castrorum & tacię prętoria turmę
Et formosa oculis arma sabina meis:
O utinam ad uestros sedeam captiua penates
Dum captiua mei conspicer esse taci
Romani montes & montibus addita roma
Et ualeat probro uesta pudenda meo:
Ille equus ille meos in castra reponet amores
Cui tacius dextras collocat ipse iubas

Quid mirum in patrios scyllam sęuisse capillos.
Candidaque in sęuos inguina uersa canes
Prodita quid mirum fraterni cornua monstri:
Cum patuit lecto stamine torta uia:
Quantũ ego sum ausoniis crimen factura puellis:
Improba uirgineo lecta ministra foco:
Pallados extinctos si quis mirabitur ignes:
Ignoscat lachrymis spargitur ara meis.
Cras (ut rumor ait) tota pugnabitur urbe
Tu cape spinosi rorida terga iugi:
Lubrica tota uia est/ & perfida: quippe tacentes
Fallaci cęlat limite semper aquas:
O utinam magicę nossem cantamina musę
Hęc quoque formoso lingua tulisset opem
Te toga picta decet/ nõ quem sine matris honore
Nutrit inhumanę dura papilla lupę
Sic hospes pariam ne tua regina sub aula
Dos tibi non humilis prodita roma uenit
Si minus at raptę ne sint impune sabinę
Me rape & alterna lege repende uices:
Comissas acies ego possum soluere nuptę
Vos medium palla fędus inite mea:

Adde hymenęe mōs: tubicē fera murmura cōd ·
Credite uestra meus molliet arma torus:
Et iam quarta canit uenturam buccina lucem
Ipsaque in oceanum sydera lapsa cadunt
Experiar somnum de te mihi somnia quęram
Fac uenias oculis umbra benigna meis:
Dixit: & incerto permisit brachia somno
Nescia nefariis accubuisse nouis:
Nam uesta iliacę felix tutela fauillę
Culpam alit:& plures condit in ossa faces:
Illa ruit qualis celerem prope termodoonta
Strymonis abscisso fertur aperta sinu:
Vrbi festus erat/dixere palilia patres
Hic primus cępit męnibus esse dies:
Annua pastorum conuiuia lusus in orbe
Cum pagana madent fercula diuitiis:
Cunque super raros fęni flamantis aceruos
Traiicit immundas ebria turba dapes:
Romulus excubias decreuit in otia solui
Atque intermissa castra silere tuba:
Hoc tarpeia suum tempus rata conuenit hostem
Pacta ligat:pactis ipsa futura comes:

Mons erat ascensu dubius festoque remissus
Nec mora uocales occupat ense canes:
Omnia prębebant somnos: sed iuppiter unus
Decreuit pęnis inuigilare tuis:
Prodiderat portęque fidem patriamque iacentem
Nubendique petit quem uelit ipsa diem:
At tacius (neque eniꝫ sceleri dedit hostis honorẽ)
Nube ait: & regni scande cubile mei:
Dixit: & ingestis comitum super obruit armis:
Hęc uirgo officiis dos erat apta tuis:
A duce tarpeio mons est cognomen adeptus
O uigil iniustę pręmia sortis habes:

¶ In lenam.

t Erra tuum spinis obducat lena sepulcbrum:
Ft tua quod non uis sentiat umbra sitim:
Nec sedeant cineri manes: & cerberus ultor
Turpia ieiuno terreat ossa sono:
Docta uel bippolytum ueneri mollire negantem
Concordique toro pessima semper auis.
Penelopen quoque neglecto rumore mariti
Nubere lasciuo cogeret antinoo:
Illa uelit poterit magnes non ducere ferrum

Et uolucris nidis eſſe nouerca ſuis:
Quippe & collinas ad foſſam nouerit herbas:
Stantia currenti dilucrentur aqua:
Audax cantatę leges imponere lunę
Et ſua nocturno fallere terga lupo:
Poſſet & intentos aſtu cecare maritos
Cornicum immeritas eruit ungue genas:
Conſuluitque ſtriges noſtro de ſanguine: & in me
Hippomanes fętę ſemina legit equę:
Exorabat opus uerbis ſeu blanda perurat
Saxoſamque ferat ſedula culpa uiam:
Si te eoa iuuat derorantem aurea ripa:
Et que ſub tyria concha ſuperbit aqua:
Euripylique placet cęę textura minarue
Textaque ab attalicis putria ligna toris:
Seu quę palmiferę mittunt uenalia thebę
Murrheaque in parthis pocula cocta focis
Sparne fidem prouolue deos mendacia uincant
Frange ac damnoſę iura pudicitię
Et ſimulare uirum pretium facit: utere cauſis
Maior dilata nocte recurret amor:
Si tibi forte comas uexauerit utilis ira

Post modo mercata pace premendus erit:
Denique ubi amplexu uenerez promiseris empto
Fac similes puros syderis esse dies:
Ingerat apriles iole tibi condat amicle
Natalem malis idibus esse tuum:
Supplex ille sedet posita tu scribe catedra
Quidlibet has artes si pauet ille tenes:
Semper habe morsus circa tua colla recentes:
Litibus alterius quos putet esse datos:
Non te medeę delectent probra sequacis
Nempe tulit fastus ausa rogare prior:
Sed potius blandi thais preciosa menandri
Cum ferit astutos comica męcha getas:
In mores te uerte uiri si cantica iactat
I comes & uoces ebria iunge tuas:
Ianitor ad dantes uigilet: si pulset inanis
Surdus in obductam somniet usque seram:
Nec tibi displiceat miles/ non factus amori
Nauta/ nec attrita si ferat aera manu
Aut quorum titulus per barbara colla pependit
Celati medio cum saliere foro
Aurum spectato non quę manus afferat aurum

Versibus auditis quid nisi uerba feres
Qui uersus cęę dederit nec munera uestis:
Ipsius tibi sit surda sine arte lyra:
Dum uernat sanguis dum rugis integer annis
Vtere ne quis eat liber amore dies
Vidi ego odorati uictura rosaria pęsti
Sub matutino cocta iacere noto
His animos nostrę dum uersat acanthus a micę
Pertenues ossa sunt numerata cutes:
Sed cape torquatę uenus o regina columbę
Ob meritum ante tuos guttura secta focos:
Vidi ego rugoso tussim concrescere collo
Sputaque per dentes ire cruenta cauos:
Atque animam integetes putrē expirare paternas
Horruit algenti pocula curua foco:
Exequię fuerant rari furtiua capilli
Vincula & immundo pallida mitra situ:
Et canis in nostros nimis expecta dolores
Cum fallenda meo pollice cultra forent
Sit tumulus lenę curro uetus amphora collo
Vrgeat hunc supra uis caprifice tua:
Quisquis amas scabris hoc bustum cedito saxis

Mixtaque cum saxis adiice uerba mala.

De sacrificio.

s Acra facit uates sint ora fauentia sacris
Et cadat ante meos icta iuuenca focos
Cera philippeis certet romana corymbis
Et cyreneas urna ministret aquas:
Costum molle date & blandi mihi thuris honores
Terque focum circa laneus orbis eat:
Spargite me lymphis carmenque recentibus aris
Tybia mygdoniis libet eburna cadis:
Ite procul fraudes alio sint aere noxę
Pura nouum uati laurea mollit iter

De Cęsare.

m Vsa palatini referemus apollinis ędem
Res est caliope digna fauore tuo.
Cęsaris in nomen ducuntur carmina: cęsar
Dum canitur quęso iuppiter ipse uaces
Et phębi fugiens athamana ad littora portus
Qua sinus ionię murmura condit aquę:
Actia iuleę pelagus monumenta carinę
Nautarum uotis non operosa uia:
Huc mundi coiere manus stetit ęquore moles

Pinea: nec remis ęqua fauebat auis:
Altera classis erat tenero damnata quirino
Pilaque fęminea turpiter acta manu:
Hinc augusta ratis plenis iouis omine uelis
Signaque iam patrię uincere docta suę:
Tandem acies geminos nereus lunarat in arcus
Armorum & radiis picta tremebat aqua:
Cum phębus linquens stantem se uindice delon
Nam tulit iratos mobilis unda notos:
Astitit augusti puppim super & noua flamma
Luxit in obliquam ter sinuata facem:
Non ille attulerat crines in colla solutos
Aut testudinę carmen inerme lyrę:
Sed quali aspexit pelopeium agamemnona uultu
Egessitque auidis dorica castra rogis:
Aut qualis flexos soluit pytona per orbes
Serpentem: imbelles quem timuere lyrę:
Mox ait o longa mundi seruator ab alba
Auguste hectoreis cognite maior auis:
Vince mari: iam terra tua est tibi militat arcus:
Et fauet ex humeris hoc onus omne meis:
Solue metu patriam: quę nunc te uindice freta:

Impoſuit proræ publica uota tuę:
Quam niſi defendes murorum romulus augur:
Ire palatinas non bene uidit aues:
Et nimium remis audent prope turpe latinis
Principe te fluctus regia uela pati
Nec te ꝙ claſſis centenis remiget alis
Terreat inuito labitur illa mari:
Quodque uehunt prorę ceraunia ſaxa minantis
Tigna caua & pictos experiere metus:
Frangit & attollit uires in milite cauſa
Quę niſi iuſta ſubeſt excutit arma pudor:
Tempus adeſt cōmitte rates ego temporis auctor
Ducam laurigera iulia roſtra manu:
Dixerat: & pharetrę pondus conſumit in arcus
Proxima poſt arcus cęſaris haſta fuit:
Vincit roma: fide phębi dat fęmina pęnas
Sceptra per ionias fracta uehuntur aquas:
At pater idalio miratur ceſar ab aſtro:
Sum deus & noſtri ſanguinis iſta fides:
Proſequitur can tu riton: omneſque marinę
Plauſerunt circa libera ſigna deę
Illa petit nilum cymba male nixa fugaci:

Hoc unum iusso non moritura die:
Dii melius quantus mulier foret una triumphus
Ductus erat per quas ante iugurtha uias:
Actius hi c traxit phębus monumenta: quod eius
Vna decem uicit missa sagitta rates:
Bella satis cecini citharam iam poscit apollo
Victor:& ad placidos exuit arma choros:
Candida nunc molli subeant conuiuia luco
Blanditięque fluant per mea colla rosae:
Vinaque fundantur pręlis elisa falernis:
Terque lauit nostras spica cylissa comas:
Ingenium potis irritet musa poetis
Bacche soles phębo fertilis esse tuo:
Ille paludosos memoret seruire sycambros
Cepheam hic meroen:fuscaque regna canat
Hic referat sero confessum fędere parthum:
Reddat signa remi mox dabit ipse sua:
Siue aliquis pharetris a gustus parcet eois:
Differat in pueros ista trophea suos.
Gaude crasse nigras si quid sapis inter harenas
Ire per eufratem ad tua busta licet:
Sic noctem patera:sic ducam carmine donec

iniciat radios in mea uina dies

Ad Cyntbiam.

Vnt aliquid manes lętum non omnia finit
Luridaque euinctos effugit umbra rogos:
Cyntbia nanque meo uisa est incumbere fulcro
Murmur ad extremę nuper bumata uię.
Cum mibi ab exequiis somnus penderet amoris.
Et quererer lecti frigida regna mei:
Hosdęm babuit secum quibus est elata capillos
Hosdem oculos lateri uestis adusta fuit:
Et solitum digito berillon adederat ignis
Summaque letbeus triuerat ora liquor
Spirantisque animos & uocem misit:at illi
Pollicibus fragiles increpuere manus:
Perfide nec cuiquam melior sperande puellę
In te iam uires somnus babęre potest:
Iam ne tibi exciderant uigilantis tecta subure
Et mea nocturnis trita fenestra dolis:
Per quam demisso quotiens tibi fune pependi
Alterna ueniens in tua colla manu:
Sępe uenus triuio commixta est pectore mixto
Fecerunt trepidas pectora nostra uias.

Fęderis heu taciti cuius fallacia uerba
Non audituri diripuere noti:
At mihi non oculos quisquam inclamauit euntis
Vnum impetrassem te reuocante diem:
Nec crepuit fissa me propter arundine custos
Lęsit & obiectum tegula curta caput:
Denique quis nostro curuum te funere uidit
Atram quis lachrymis incaluisse togam!
Si piguit portas ultra procedere: at illuc
Iussisses lectum lentius ire meum:
Cur uentos non ipse rogis ingrate petisti!
Cur nardo flammę non oluere meę!
Hoc etiam graue erat nulla mercede hiacynthos
Iniicere & fracto busta piare cado.
Lygdamus uratur candescat lamina uernę
Sensi ego cum insidiis pallida uina bibi:
Aut nomas archanas tollat uersuta saliuas
Dicet damnatas ignea testa manus.
Quę modo per uiles inspecta est publica noctes
Hęc nunc aurata ciclade signat humum
Et grauiora rependit iniquis pensa quasillis
Garrula de facie si qua locuta mea est:

Nostraque quod petbale tulit ad monumenta coronas
Codicis immundi uincula sentit anus:
Ceditur & lalage torta suspensa capillis
Per nomen quoniam est ausa rogare meum:
Te patiente meę conflauit imaginis aurum
Ardent e nostro dotem babitura rogo
Non tamen insector quanuis mereare properti
Longa mea in libris regna fuere tuis.
Iuro ego fatorum nulli reuolubile carmen
Tergeminusque canis sic mibi molle sonet:
Me seruasse fidem: si fallo uipera nostris
Sibilet in tumulis: & super ossa cubet:
Nam gemina est sedes turpem sortita per amnem
Turbaque diuersa nauigat omnis aqua:
Vna clytemnestrę stuprum uebit altera cressę
Portat mentitę lignea monstra bouis
Ecce coronato pars altera uecta faselo
Mulcet ubi elysias aura beata rosas.
Qua numerosa fides quaque errat turba cybeles
Mitratisque sonant lydia plectra choris
Andromedęque & bypmestrę sine fraude maritę
Narrant bistorię pectora nota suę:

Hęc summa ęternis queritur liuere cathenis
Brachia nec meritas frigida saxa manus
Narrat hypermestrę magnum ausas esse sorores
In scelus hoc animū non ualuisse suum:
Sic mortis lachrymis uitę sanamus amores
Celo ego perfidię crimina multa tuę:
Sed tibi nunc mandata damus si forte moueris
Si te non totum cloridos herba tenet:
Nutrix in tremulis ne quid desideret annis
Parthenię patuit nec tibi amara fuit:
Delitięque meę lathris cui nomen ab usu est
Ne speculum dominę porrigat illa nouę:
Et quoscunque meo fecisti nomine uersus
Vre mihi laudes desine habere meas:
Pelle hederā tumulo mihi quę pugnāte corymbo
Mollia contortis alligat ossa comis:
Ramosis anio qua pomifer incubat aruis
Et nunquam herculeo numine pallet ebur:
Hoc carmen media dignum me scribe columna
Sed breue quod currens uector ab urbe legat
Tiburtina iacet hic aurea cynthia terra
Accessit ripę laus aniene tuę.

Nec tu sperne piis uenientia somnia portis
    Cum pia uenerunt somnia pondus habent:
Nocte uage ferimur nox clausas liberat umbras
    Errat & abiecta cerberus ipse sera:
Luce iubent leges lethea ad stagna reuerti
    Nos uehimur uectum nauta recenset onus
Ne te possideant aleę mox sola tenebo
    Mecum eris & mixtis ossibus ossa teram:
Hęc postquam querula mecum sub uoce peregit:
    Inter complexus excidit umbra meos:

De Cynthia & dracone.

Isce qd exquilias hac nocte fugarit aquosas
    Cum uicina nouis turba cucurrit agris.
Lanuuium annosi uetus est tutella draconis
    Hic ubi tariareę non perit hora morę
Qua sacer abripitur cęco descensus hiatu:
    Qua penetrat uirgo tale iter omne caue.
Ieiuni serpentis honos cum pabula poscit
    Annua:& ex ima sibilla torquet humo:
Talia demissę pallent ad sacra puellę
    Cum temere anguineo creditur ore manus:
Ille sibi admotas a uirgine corripit escas

Virginis in palmis ipsa canistra tremunt:
Si fuerint castę redeunt in colla parentum
Clamantque agricolę fertilis annus erit:
Huc mea detonsis auecta est tyntbia ab annis
Causa fuit iuno: sed mage causa uenus:
Appia dic quęso quantum te teste triumphum
Egerit eff usis per tua saxa rotis:
Turpis in arcbana sonuit cum rixa taberna
Si sine me famę non sine labe meę:
Spectaculum ipsa sedens primo temone pependit
Ausa per impuros frena mouere iocos
Syriganam tracto uolsi carpenta nepoti
Atque armillatos colla molossa canes:
Qui dabit immundę uenalia facta saginę
Vincet ubi crassas barba pudenda genas:
Cum fieret nostro totiens iniuria lecto
Mutato uoluit castra mouere toro:

De magno cynthię amore erga se.

Hyllis auentinę quędam est uicina dianę:
Sobria grata parum cum bibit omne decet
Altera tarpeios est inter tbeia lucos
Candida sed potę non satis unus erit:

14

His ego constitui noctem lenire uocatis
Et uenere ignota furta nouare mea:
Vnus erat tribus in secreta lectulus herba
Queris concubitus! inter utranque fui
Lygdamus ad cyathos utrique ęstiua supellex
Et methymnei gręca saliua meri.
Nile tuus tybicen erat coralystria phylis
Et facilis spargi munda sine arte rosa
Magnus & ipse suos breuiter concretus in artus
Lactabat truncas ad caua buxa manus:
Sed neque suppletis con stabat flamma lucernis
Decidit inque suos mensa supina pedes
Me quoque per talos uenerem querente secundos
Semper damnosi subsiluere canes:
Cantabant surdo nudabant pectora cęco
Lanuuii ad portas hei mihi solus eram:
Cum subito rauci sonuerunt cardine postes
Et leuia ad primos murmura facta lares:
Nec mora cum totas resupinat cymthia ualuas
Non operosa comis sed furibunda decens:
Pocula mi digitos inter cecidere remissos
Palluerantque ipso labra soluta mero:

Fulminat illa oculis & quantum fęmina ſęuit
Spectaculum capta nec minus urbe fuit:
Phylidos iratos inuultum coniicit ungues
Territa uicinas theia clamat aquas:
Lumina ſopitos turbant elata quirites
Omnis & inſana ſemita nocte ſonat:
Illa direptiſque comis tuniciſque ſolutis
Excipit obſcurę prima taberna uię
Cynthia in exuuiis gaudet uictr ixque recurrit
Et mea peruerſa ſauciat ora manu:
Imponitque notam collo morſuque cruentat
Pręcipuęque oculos qui meruere ferit:
Atque ubi iam noſtris laſſauit brachia plagis
Lygdamus ad plutei fuſca ſiniſtra latens
Exuitur geniumque meum proſtratus adorat
Lygdame nil potui tecum ego captus eram:
Supplicibus palmis tum:demum ad fędera ueni
Cum uix tangendos prębuit illa pedes:
Atque ait admiſſę ſi uis me ignoſcere culpę
Accipe quę noſtrę formula legis erit:
Tu neque pompeia ſpaciabere cultus:in umbra
Nec cum laſciuum ſternet arena forum:

45

Colla caue inflectas ad summum obliqua theatrꝫ
Aut lectica tuę sudet aperta morę:
Lygdamus imprimis omnis mihi causa querelę
Veneat & pedibus uincula bina trahat:
Indixit leges respondi ego legibus utar
Riserat imperio facta superba dato:
Dein quencunque locum externę tetigere puellę
Suffocat & pura limina tergit aqua:
Imperat & totas iterum mutare lacernas
Terque meum tetigit sulphuris igne caput:
Atque ita mutato per singula pallia lecto
Respondi & toto soluimus arma toro:

¶ De hercule.

a Mphytrioniades qua tempestate iuuencos
Egerat a stabulis o erythęe tuis:
Venit ad inuictos pecorosa palatia montes
Et statuit fessos fessus & ipse boues:
Qua uelabra suo stagnabant flumine: quaque
Nauta per urbanas uelificabat aquas:
Sed non infido manserunt hospite caco
Incolumes: furto polluit ille locum:
Incola cacus erat metuendo raptor ab antro

Per tria partitos qui dabat ora sonos:
Hic ne certa forent manifestę signa rapinę
Auersos cauda traxit in antra boues:
Nec sine teste deo furem sonuere iuuenci
Furis & in placidas diruit ira fores:
Menalio iacuit pulsus tria tempora ramo
Cacus: & alcides sic ait ite boues:
Herculis ite boues nostrę labor ultime clauę
Bis mihi quęsite bis mea pręda boues:
Aruaque mugitu sancite boaria longo
Nobile erit romę pascua uestra forum:
Dixerat: & sicco torret sitis ora palato
Terraque nonullas fęta ministrat aquas:
Sed procul inclusas audit ridere puellas
Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus
Fęmineę loca clausa deę fontesque piandos
Impune & nullis sacra retecta uiris:
Deuia puniceę uelabant limina uictę
Putris odorato luxerat igne casa
Populis & longis ornabat frondibus ędem
Multaque cantantes umbra tegebat aues:
Huc ruit in siccam congesto puluere barbam

Et iacit ante fores uerba minora deo:
Vos precor o luci sacro quę luditis antro
Pandite defessis hospita uestra uiris:
Fontis egens erro circaque sonantia lymphis
Et caua suscepto flumine palma sat est:
Audistis ne aliquem tergo qui sustulit orbem
Ille ego sum: alciden terra recepta uocat
Quis facta herculeę non audit fortia clauę
Et nunquam ad uarias irrita tela feras:
Atque uni stygias hominum luxisse tenebras
Accipit hęc fesso uix mihi terra patet:
Quod si iunoni sacrum faceretis amare
Non clausisset aquas ipsa nouerca suas:
Sin aliquem uultusque meus setęque leonis
Terrent & libyco sole parusta coma
Idem ego sidonia feci seruilia palla
Officia & lydo pensa diurna colo:
Mollis & hirsutum cępit mihi fascia pectus:
Et manibus duris apta puella fui:
Talibus alcides: at talibus alma sacerdos
Puniceo canas stamine uincta comas:
Parce oculis hospes lucoque abscede uerendo

Ce de:agedum & tuta limina lique fuga:
Interdicta uiris metuenda lege piatur
Quę se summota uindicat ara casa
Magnam tyresias aspexit palla da uates
Fortia dum posita gorgone membra lauat
Dii tibi dent alios fontes:hec lympha pue llis
Auia secreti limitis una fuit:
Sic anus ille humeris postes conc ussit opacos
Nec tulit iratam ianua clausa sitim:
At postquam exhausto iam flumine uicerat ęstū
Ponit uix siccis tristia iura labris:
Angulus hic mundi nunc me mea fata trahentem
Accipit:hęc fesso uix mihi terra patet:
Maxina quę gregibus deuota est ara repertis
Ara per has inquit maxima facta manus:
Hęc nullis unquam pateat ueneranda puellis
Herculis eximii ne sit in ulta sitis:
Sancte pater salue cui iam fauet aspera iuno
Sancte uelis libro dexter inesse meo:
Hunc quoniaȝ manibus purgatum senserat orbem
Sic sanctum tacie composuere cures
¶ Qualiter appellatur iuppiter feretrius

n Vnc iouis incipiam causas aperire feretri
Armaque deducibus trina recepta tribus
Magnum iter ascendo: sed dat mihi gloria uires
Non iuuat ex facili lecta corona iugo:
Induis exemplum primę tu romule palmę
Huius & eximio plenus ab hoste redis:
Tempore quo portas ceninum a cronta petentem
Victor in euersum cuspide fundis equum
Acron herculeus cenina ductor ab arce
Roma tuis quondam finibus horror erat:
Hic spolia ex humeris ausus sperare quirini
Ipse dedit sed non sanguine sicca suo:
Hunc uidet ante cauas uibrantem spicula turres
Rom ulus: & uotis occcupat ante ratis:
Iuppiter hęc hodie tibi uictima corruet acron
Vouerat & spolium corruit ille ioui
Vrbis uirtutisque parens sic uincere sueuit
Qui tulit aprico frigida castra lare:
Idem eques & frenis idem fuit aptus aratris
Et galea hirsuta compta lupina iuba:
Picta nec inducto fulgebat parma piropo
Prębebant cęsi baltea lenta boues:

Cossus at insequitur ueientis cęde tolumni
Vincere cum ueios posse laboris erat:
Nec dum ultra tyberim bellisonus ultima preda
Nomentum & captę iugera trita chorę
Et ueii ueteres & uos tum regna fuistis
Et uestra posita est aurea sella foro:
Nunc intra muros pastoris buccina lenti
Cantat: & in uestris ossibus arua metunt:
Forte super portę dux neius astitit arcem
Colloquiumque sua fretus ab urbe dedit
Dunque aries murum cornu pulsabat abeno
Vineaque inductum longa tegebat opus:
Cossus ait forti melius concurrere campo
Nec mora fit plano sistit uterque gradu:
Dii latias iuuere manus desecta tolumni
Ceruix: romanos sanguine lauit equos:
Claudius a rheno traiectos arcuit hostes
Belgica cum uasti parma relata ducis:
Britomachi genus hic rheno iactabat ab ipso
Nobilis erectis fundere gesa rotis:
Illi uirgatis iaculantis ab inguine brachis
Torquis ab incisa decidit uncagula

Nunc ſpolia in templo tria condita cauſa feretri
Omne quod certo dux ferit enſe ducem
Seu quia uicta ſuis humeris hęc arma ferebant
Hinc feretri dicta eſt ara ſuperba iouis:

Ad Paulum.

E ſine paule meũ lachrymis urgere ſepulchꝝ
Panditur ad nullas ianua nigra preces:
Cum ſemel infernas intrarunt funera leges
Non exorato ſtant adamante uię.
Te licet orantem fuſcę deus audiat aulę
Nempe tuas lachrymas littora ſurda bibent:
Vota mouent ſuperos ubi portitor ęra recepit
Obſerat umbroſos lurida porta rogos
Sic męſte cecinere tubę cum ſubdita noſtrum
Detraheret lecto fax inimica caput
Quid mihi coniugium pauli? quid currus auorum
Profuit? aut famę pignora tanta meę:
Num minus immites habuit cornelia parcas?
Et ſum quod digitis quinque leuatur onus:
Damnatę noctes: & uos uada lenta paludes
Et quęcunque meos implicat unda pedes:
Immatura licet tamen huc non noxia ueni

Det pater hic umbrę mollia iura meę:
Aut si quis posita iudex sedet ęacus urna
In mea sortita iudicet ossa pila
Assideant fratres iuxta minoia sella et
Eumenidum intento turba seuera foro:
Sisyphe molle uaces taceant ixionis urbes
Fallax tentaleo corripiare liquor
Cerberus & nullas hodie petat improbus umbras
Et iaceat tacita lapsa cathena sera:
Ipsa loquor pro me: si fallor pęna sororum!
Infelix humeros urgeat nrna meos:
Si cu i fama fuit per auita decori trophea
Vera numantinos regna loquuntur auos:
Altera maternos exequat turba ligones
Et domus est titulis utraque fulta suis:
Mox ubi iam facibus cessit pretexta maritis:
Vinxit & acceptas altera uitta comas
Iungor paule tuo cum discessura cubili
In lapide hoc uni nupta fuisse legar:
Testor maiorum cineres tibi roma colendos
Sub quorum titulis aphrica tunsa iaces
Et persen proaui stimulantem pectus achillis

Quique tuas proauo fregit achille domos
Me neque censurę legem mollisse: nec ulla
Labe mea nostros erubuisse focos.
Non fuit exuuiis tantis cornelia damnum
Quin & erat magnę pars imitanda domus:
Nec mea mutata est ętas sine crimine tota
Viximus insignes inter utranque facem:
Mi natura dedit leges a sanguine ductas
Ne possim melior iudicis esse metu:
Quęlibet austeras de me ferat urna tabellas
Turpior assensu non erit ulla meo:
Vel tu quę tardam mouisti fune cybellem
Claudia turrite rara ministra deę:
Vel cui cõmissos cum uesta reposceret ignes
Exhibuit uiuos carbasus alba focos:
Nec te dulce caput mater scribonia lęsi
In me mutatum quid nisi fata uelis:
Maternis laudor lachrymis urbisque querelis
Deffensa & gemitu cęsaris ossa mea:
Ille sua nata dignam uixisse sororem
Increpat & lachrymas uidimus ire deo.
Et tamen emerui generosus uestis honores

Nec mea de sterili facta rapina domo:
Te lepide & te paule meū post fata leuamen
Condita sunt uestro lumina nostra sinu:
Vidimus & fratrem sellam geminasse curulem
Consule quo facto tempore rapta soror
Filia tu specimen censurę nacta paternę
Fac teneas unum nos imitata uirum:
Et serie fulcite genus mihi cymba uolenti
Soluitur aucturis tot mea fata malis:
Hęc est fęminei merces extrema triumphi
Laudat ubi emeritum libera fama rogum:
Nunc tibi cōmendo cōmunia pignora natos
Hęc cura & cineri spirat inusta meo:
Fungere maternis uicibus pater:illa meorum
Omnis erit collo turba ferenda tuo:
Oscula cum dederis tua flentibus adiice matrem
Tota domus cępit nunc onus esse tuum:
Et si quid doliturus eris sine testibus illis
Cum uenient siccis oscula falle genis:
Sat tibi sunt noctes quas de me paule fatiges
Somniaque in faciem credita sępe meam:
Atque ubi secreto nostra ad simulacra loqueris

Vt responsure singula uerba tace:
Seu tamen aduersum mutarit ianua lectum
Sederit & nostro cauta nouerca toro.
Coniugium pueri laudate & ferte paternum
Capta dabit uestris moribus illa manus:
Nec matrem laudate nimis collata priori
Vertet in offensas libera uerba suas:
Nec memor ille mea contentus manserit umbra.
Et tanti cineres dixerit esse meos:
Discite uenturam iam nunc sentire senectam
Cęlibis ad curas nec uacet ulla uia:
Quod mihi detractū est uestros accedat ad ānos
Prole mea paulum sic iuuet esse senem:
Et bene habet nunquam mater lubrigia sumptum
Venit in exequias tota caterua meas:
Causa perorata est flentes me surgite testes
Dum precium uitę grata rependit humus:
Moribus & cęlum patuit:sim digna merendo
Cuius honoratis ossa uehuntur aquis.

Finis.

Antonius Volſcus recognouit: impreſſit
Rome fidiſſime Eucharius Silber An/
no natalis chriſtiani·M·cccc·
Lxxxii· Ante idus
Ianuarias:Mu/
ſis & uirtuti·
·D·

Regiſtrum huius libri·

¶Primum uacat·Aut quid orontea·
¶Et cane quod·Cynthia:nec noſtra
¶Eſt tibi non infra·Tunc uero longas·
¶Vinceris aut uincis· Sed tempus·
¶Mentiri noctem:Quin ego in aſſidua·
¶Carmina tam ſancte·Nigraque funeſtum·
¶Et non inflati·Nam quis equo
¶Poetus ut occideret·Tempore tam faciles·
¶Inter quos helene·Dii faciant mea:
¶Nunc demum uaſto·Vmbria romani·
¶Quid mirum in·Poſt modo mercata·
¶His ego conſtitui·Et iacit ante·

